Jaargang 109. Dingsdag, 17 December 1850. No. 101.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

...deze Courant wordt *gratis* aan de Geabonneerden ver...n: *de Redevoeringen van de heeren* J. F. ZIJLKER *en* WESTERHOFF, *uitgesproken in de zittingen van de Tweede ...er der Staten Generaal van den 10den en 11den December* 1850, *bij gelegenheid van de algemeene beraadslagingen ...de Begrootingswetten voor* 1851.

VERKOOPING.

...URGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* maken bekend, dat ten overstaan van den Heer Mr. J. DE SITTER, Notaris te *Groningen*, op ...ENSDAG den 18den December 1850, des voormiddags te tien uur, publiek, in perceelen, zal worden verkocht, te beginnen buiten de Oosterpoort, bij de Drek...:

1. Het KAPBOSCH of WEEKHOUT, staande ...de Griffe buiten de Oosterpoort; en
2. Het Boschje WEEKHOUT, staande op de Pol, ...den Grindweg naar *Martenshoek*, tegenover den Zaag... van HARM BLOUW.

GRONINGEN, 5 December 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: L. B. LOHMAN, *L. S.*

Verpachting en Verhuring.

...URGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEER..., op ZATURDAG den 21sten December 1850, des ...ormiddags te 11 uur, in een der Vertrekken van het ...adhuis dezer Stad, bij opbod te verpachten of te verhuren,

voor het jaar 1851:

I. Het KRAANGELD.
II. Het MODDERGELD.
III. Het STADS CONTINGENT of het EEN VIERDE ...VRACHTLOONEN van het VEER van *GRONINGEN* op *WINSCHOTEN* en op *NOORDBROEK* en ...versa.
IV. Het STEDEGELD van de PAARDENMARKTEN.
V. Het REGT van VISSCHEN, aan de Stad toekomende, ...6 perceelen;

voor de jaren 1851, 1852 *en* 1853:

VI. Het GRASGEWAS van de KORRE- en JACOBIJ...RWEGEN.

...e Voorwaarden van Verpachting en Verhuring zullen, ...eden, ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen.

GRONINGEN, 12 December 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

INSCHRIJVING VOOR DE NationaleMilitie.

...URGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* roepen bij deze op al de Ingezetenen van deze Stad ...derzelver Tafel, welke op den eersten Januarij des jaars ...hun negentiende jaar zullen zijn ingetreden, om op de ...onder bepaalde dagen, telkens des voormiddags van half ...tot 12 uur, in het Raadhuis te verschijnen, ten einde ...het Register der NATIONALE MILITIE te worden in...hreven, te weten:

DONDERDAG den 2den Januarij 1851, welke wonen in de roode letters A, B, C, D, E, F en G;
VRIJDAG den 3den Januarij 1851, welke wonen in de roode letters H, I, K, L, M, N, O en P;
ZATURDAG den 4den Januarij 1851, welke wonen in de roode letters Q, R, S, T, U, V, W, X, Y en Z.

...erwittigen voorts de daarbij belanghebbenden:

1). Dat bij de Wet van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* ...44,) bepalingen van *Ingezetenschap* zijn gemaakt, die ten ...zien van de verpligting tot de inschrijving en loting voor ...Nationale Militie voortaan behooren opgevolgd te worden, ...ende de bepalingen, voorkomende in art. 3 van genoemde ...als volgt:

„Gevestigd of ingezetenen zijn, die binnen het Rijk in ...uropa hebben gewoond:
1) „Gedurende de drie laatste jaren.
2) „Gedurende achttien maanden, na aan het Bestuur hun... woonplaats het voornemen tot vestiging te hebben verklaard.
„Nederlanders zijn gevestigd of ingezetenen, die gedurende ...laatste achttien maanden hunne woonplaats binnen het Rijk ...Europa hebben gehad.
„Nederlanders, die ter zake van 's Lands dienst in een ...reemd land wonen, worden voortdurend als ingezetenen be...houwd."

2) Dat, ten einde allen twijfel omtrent de wettige woon...laats weg te nemen, deswege in art. 56 der Wet woorde... de navolgende bepalingen zijn vastgesteld:

„De wettige woonplaats of domicilie voor de inschrijving, ...hier boven vermeld, wordt gehouden voor hen, die ongehuwd zijn, de woonplaats der Ouderen en, bij overlijden ...van beiden, die van den eerstbenoemden Voogd; voor de ...gehuwden, de plaats, alwaar zij hun bestaan hebben. In ...twijfelachtige gevallen omtrent gehuwden, zal voor de wettige woonplaats worden gehouden die plaats, alwaar zij, ...op den eersten Januarij van elk jaar, tot de uitoefening ...van eenig Beroep patent hebben bekomen, of wel voor het ...middel van het personeel en mobilair, of dat, hetwelk in ...de plaats daarvan zoude mogen worden geïntroduceerd, ...beschreven zijn, en, voor zoo verre zij daarin niet beschreven zijn, noch patent hebben bekomen, de plaats, waar ...zij zich bevinden; met deze verdere bepalingen, dat zij, die ...in een vreemd land, uit Ouders, ter oorzake van 's Lands ...dienst afwezend, of anderzins op reis zijnde, buiten het Rijk ...zijn geboren, zullen worden ingeschreven binnen de plaats, ...alwaar zij hunne wettige woonplaats hebben; dat jongelieden, door hunnen Vader, hunne Moeder, hunnen Voogd ...of Curator achtergelaten, en geen bestaan hebbende, op de ...lijsten van die Gemeente zullen worden gebragt, alwaar ...hunne Ouders, hun eerst in rang benoemde Voogd of Curator het laatst hunne woonplaats hebben gehad; en, wanneer deze woonplaats niet bekend mogt zijn, of dat dezelve ...buiten het Rijk is gelegen, op die van de plaats, alwaar zij ...zich bevinden.

„Dat zij, die geene Ouders, Voogden of eigen bestaan ...hebben, zullen worden ingeschreven op die plaats, alwaar ...zij zich bevinden.

„Dat de gealimenteerden en kinderen in Godshuizen en „liefdadige Gestichten ...en worden ingeschreven in de „plaatsen, alwaar de Godshuizen zijn gelegen of de alimen„tatie geschiedt."

3) Dat Ouders, Voogden en Regenten volgens de Wet verpligt zijn, hunne kinderen of pupillen in persoon, of door iemand, daartoe schriftelijk door hen gemagtigd, te doen inschrijven, met opgave van alle alsdan gevraagd wordende inlichtingen, waaronder begrepen zijn de *roode letter en het nommer* van het huis, door den ingeschrevene bewoond.

4) Dat de aangave tot de inschrijving in geen geval hoegenaamd mag nagelaten worden, welke aanspraak op vrijstelling iemand ook zoude meenen te hebben, wegens militaire of schutterlijke dienst, gebreken of anderzins.

5) Dat onder de inschrijving ook begrepen zijn de gehuwden en afwezenden; zijnde de eerstgenoemden gehouden, om, in gevolge art. 17 der Wet van den 27sten April 1820, hunne bewijzen tot vrijstelling op zoodanigen op hetzelfde tijdstip over te leggen, waarop dit voor alle anderen, die aanspraak op vrijstelling hebben, is bepaald; en

6) Dat, overeenkomstig het Koninklijk besluit van den 7den Augustus 1823, no. 74, en daarop gevolgde ministeriële aanschrijving, degenen, die de inschrijving moeten voldoen, zich omtrent hunnen juisten ouderdom op geene andere wijze dienen te verzekeren, dan door een extract uit het geboorteregister, hetwelk voor ieder verkrijgbaar is, en ook alleen als een wettig bewijs voor den ouderdom kan worden aangenomen.

Burgemeester en Wethouderen willen verder een' ieder der belanghebbenden ten ernstigste hebben gewaarschuwd, zich, om welke redenen het ook zijn mogt, aan de inschrijving en aan zijne verdere verpligtingen ten aanzien van de Nationale Militie niet te onttrekken, als hebbende de Wet van den 8sten Januarij 1817 daaromtrent, in artt. 53, 167 en 168, en de Wet van den 27sten April 1820, in artt. 8, 10, 11 en 41, met de gestrengste straffen bedreigd, bestaande in eene geldboete of designatie tot de dienst zonder loting; terwijl zelfs, naar gelang der omstandigheden, met zoodanige weerspannelingen zal moeten gehandeld worden, als ten aanzien van deserteurs is voorgeschreven.

Roepen voorts op diegenen, welke reeds bij de Nationale Militie dienen, en ingevolge art. 21 der Wet van den 8sten Januarij 1817, no. 1, vermeenen mogten reclames te kunnen inbrengen, om die reclames vóór den 5den Januarij eerstkomende, op de wijze in dat artikel bepaald, ter kennis van Burgemeester en Wethouderen te brengen; zullende zij daartoe ter Stads Secretarij nadere inlichtingen kunnen bekomen, en luidende het gemelde art. 21 der Wet als volgt:

„Almede zullen zich jaarlijks, vóór den vijfden Januarij, „aan het Plaatselijk Bestuur in geschrifte moeten adresseren „de bij de Nationale Militie voor zich zelven dienende „manschappen, die in den loop van het laatst voorleden „jaar, hetzij door overlijden van eenen Vader, of wel eener „Moeder, weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der Ouderen, „of eindelijk door overlijden van eenen Broeder of Broeders, „regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepaling bij art. „91 gemaakt, hebben verkregen, en hun ontslag dienstvolgens zullen verlangen. Bij deze verzoekschriften zullen „moeten worden overgelegd de noodige bewijzen, ingerigt over„eenkomstig de voorschriften, bij het aangehaalde art. 91 „gestatueerd. Tot het doen der voorschrevene jaarlijksche „aanvragen om ontslag zijn, even als de manschappen „zelve, ook derzelver Ouders, Voogden, Curators en Ge„magtigden bevoegd." — *Wordende de belanghebbenden bijzonder opmerkzaam gemaakt op de bepalingen van gemeld artikel, met waarschuwing tevens, dat ten aanzien der zoodanigen, die verzuimen mogten hun op grond van meergemeld artikel verkregen regt op ontslag vóór den 5den Januarij in te brengen, geene toegevendheid gebruikt zal worden, en de verzoeken, die later ten hunnen behoeve ter bekoming van verlof of ontheffing van de werkelijke dienst mogten worden ingediend, moeten worden van de hand gewezen.*

En brengen eindelijk ter kennis van diegenen, welke, tot vermindering van het contingent dezer Stad, als *Vrijwilligers* bij de Nationale Militie zouden willen dienen, dat zij zich tot dat einde kunnen aangeven ter Stads Secretarij, alwaar het daartoe bestemde Register ter inschrijving, gedurende de maand Januarij aanstaande, dagelijks, uitgezonderd de Zondagen, des morgens van 10 tot 12 uur, open zal liggen; zullende aan hen eene Premie van *dertig guldens* worden uitgereikt, wanneer zij door den Militieraad tot de dienst worden goedgekeurd.

En opdat Publicatie deze kome ter kennis van een ieder, dien zulks mogt aangaan, zal dezelve worden geplaatst in de eerstvolgende *Groninger Courant*, en op de gewone plaatsen aangeslagen.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 16den Dec. 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de BELASTINGSCHULDIGEN, dat het door den Heer STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Groningen*, bij besluit van den 3den December 1850, no. 22, gearresteerd en invorderbaar verklaard SUPPLETOIR KOHIER van het PATENTREGT, over het tweede kwartaal van het dienstjaar 18$\frac{50}{51}$, van deze Gemeente, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Stad ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klagten deswege moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat die klagten moeten worden geschreven op zegel, gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten, en worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te *Groningen*.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 16den Dec. 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

LEVERANTIE AAN HET STADS ZIEKENHUIS.

Ter kennis van degenen wordt gebragt, die genegen zijn, om aan het STADS ZIEKENHUIS, gedurende de eerste zes maanden van het jaar 1851, bij inschrijving, de onderstaande LEVENSMIDDELEN of VOORWERPEN te leveren, als:

1. RUND- en KALFSVLEESCH;
2. BROOD, BESCHUITEN, TARWEMEEL;
3. GROVE- en PARELGORT;
4. BOTER;
5. KAARSEN;
6. KOFFIJ, THEE en SUIKER;
7. RIJST, ZOUT, SIROOP en GROENE ZEEP, en
8. JENEVER;

dat de Voorwaarden van Besteding aan het Stads Ziekenhuis ter lezing liggen, met de Monsters van alle Artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn. — De gesloten Biljetten van Inschrijving, houdende de bepaling der prijzen, moeten vóór of op den 21sten December 1850 aan het Gesticht worden bezorgd.

NIEUWSTIJDINGEN.

EGYPTE.

Uit Alexandria schrijft men van den 20sten Nov.: „In Aleppo heeft de Hongaarsche emigrant *Bem* tegen de Turksche opstandelingen, die de Christenen vervolgden, gestreden. Den 5den Nov. trok hij, op zijnen Arabischen hengst gezeten, met eenige stukken geschut tegen Aleppo op, en vernielde, na een kort bombardement, eenige honderde huizen. De insurgenten bestormden de kazerne, doch werden met een groot verlies teruggeslagen. Het gevecht duurde tot den 7den Nov., toen de oproerlingen verdreven en de opstand gedempt werd. *Kerim*-pacha voerde, onder leiding van *Bem*, de troepen aan, van welke er 80 sneuvelden, terwijl van den kant der insurgenten 500 à 600 zijn gedood.

„Bij de Christenvervolging te Aleppo hebben 2 personen bewijzen van heldenmoed gegeven, namenlijk de Engelschman *Calder* en de Duitsche hoogleeraar *Schneider*. De eerste verzamelde 12 roovers, betaalde hen goed, en stortte met hen tusschen de oproerlingen om menschenlevens te redden; de andere bieuw op de plunderende volkshoopen in, en bevrijdde 30 vrouwen, die bij in Turksche huizen in zekerheid bragt."

DUITSCHLAND.

Voorloopige afloop van de Krisis van Duitschland.

Men leest in de Pruissische staats-courant het volgende Koninklijk besluit, onderteekend door het geheele staatsministerie:

„Nadat door eene getroffene overeenkomst met het Keizerlijk Oostenrijksche gouvernement de redenen zijn uit den weg geruimd, welke op den 6den November aanleiding gaven tot mijn bevel om het geheele leger mobiel te maken, zoo draag ik aan het staats-ministerie op *om de verdere maatregelen, die nog worden uitgevoerd om het legerkorps op den oorlogsvoet te brengen, te staken en langzamerhand de troepen weder op den vroegeren stand te verminderen*."

De *Deutsche Reform* laat daarop volgen, dat de Oostenrijksche regering op hetzelfde oogenblik hare toerustingen staken en met de vermindering van het leger een begin maken zal.

Alle vrees voor *oorlog schijnt dus* te zijn verdwenen.

— In een ander Duitsch dagblad leest men nopens den vredelievenden staat van zaken in Duitschland het volgende: „Beide Duitsche groote mogendheden hebben eene groote zege behaald, namentlijk de zege des vredes, zonder bloedige slagvelden. Pruissen heeft door wijziging van zijne staatkunde op den bodem der Duitsche Staatsregelings-kwestie voordeelen bevochten, die het bezwaarlijk na eenige genomen veldslagen zoodanig en zoo volkomen zou bekomen hebben. Oostenrijk heeft zich zelven overwonnen, het heeft offers van gevoelen en trots gebragt, om den vrede van Duitschland te behouden, en wij vleijen ons, dat nu het bondgenootschap van Oostenrijk en Pruissen voor de toekomst zal bevestigd zijn. Mogen de beide Duitsche groote mogendheden zonder haat en kleingeestige ijverzucht hand aan hand gaan, en verbonden met de nog krachtige Duitsche staten, eene gematigde en bevredigende Duitsche constitutie herstellen."

BERLIJN, 12 December.

— De Hannoversche Regering gaat voort met de invoering der hervormingen die onder het vorige ministerie voorgedragen en door de Stenden aangenomen zijn. Den 9den is de nieuwe burgerlijke procesorde, gegrond op mondelingheid en openbaarheid, uitgevaardigd: zij zal echter, even als de reeds vroeger uitgevaardigde wetten tot hervorming van het regtswezen, eerst op een door de Regering nader te bepalen tijdstip in werking komen.

— Men weet dat vele schoolonderwijzers in Duitschland werkdadig aandeel namen aan de revolutionaire bewegingen sedert 1848. De reden van dit bedroevend en voor de maatschappelijke strekking van het volksonderwijs verontrustend verschijnsel werd door velen gezocht in de veelal uiterst geringe bezoldiging der schoolonderwijzers. Van hier dat in verscheidene Duitsche staten hunne inkomsten vermeerderd zijn. Zoo is nu in het groothertogdom Weimar bepaald dat geen schoolonderwijzer minder dan *f* 194 jaarlijksch inkomen zal hebben, en dat dit minimum na acht jaren dienstijd tot *f* 270, na zestien jaren tot *f* 360 zal klimmen.

— Generaal *von Gröben* heeft zich naar Petersburg begeven, om den Keizer van Rusland, bij gelegenheid zijner 25-jarige troonsbestijging, namens den Koning van Pruissen, geluk te wenschen. Vóór zijn vertrek had de generaal eene langdurige conferentie met den minister-president.

— Uit eene naauwkeurige statistieke opgave van het Russische leger blijkt, dat het bestaat uit 17 armeekorpsen, 107 militaire kommando's, 74 divisiën, 241½ brigades, 322 regementen, 889 bataljons, 325½ batterijen, 1469½ eskadrons, 4900 kompagniën, 18 tuighuizen, 7 fabrijken, 50½ artillerie-parken.

— Van Kroonstad tot Petersburg ligt de rivier digt en wordt door wagens gepasseerd. Naar den zeekant daarentegen is de golf open.

HAMBURG, 11 December.

Er bestaat eene partij in Holstein, welke vermeent, dat, indien men immer de Denen in hunne tegenwoordige positie met voordeel zoude kunnen bevechten, dit met sterk vriezend weder zoude moeten plaats hebben, — en dat men thans deze laatste poging moest aanwenden, om, bij het gelukken der onderneming, bij de onderhandelingen in Dresden de best mogelijke voorwaarden te bedingen. Men vindt dus lieden, die de mogelijkheid vooronderstellen, dat de Holsteiners, thans onder bevel van den generaal *v. d. Horst*, eene laatste poging zullen aanwenden, om de Denen uit hunne posities aan de Schley en bij Friedrichstadt terug te drijven, en dat er op nieuw bloed zal worden gestort.

— Naar men verzekert, heeft Denemarken zich bereid verklaard zijn leger te verminderen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 12 December.

De stedelijke raad van Londen, de universiteit van Oxford

en die van Cambridge zijn de tegen de nieuwe R.-Kath. hierarchie opgestelde adressen aan de Koningin gaan aanbieden. Wat de Londensche deputatie betreft, deze was in plegtigen optogt, waarbij ongewone luister werd ten toon gespreid, van Guildhall naar het spoorweg-station vertrokken en had daar in niet minder dan 70 wagens plaats genomen. De andere corporatiën kwamen in speciale treinen. Te Windsor vormde zich de geheele massa in een grooten, onmetelijken en schitterenden stoet en begaf zich te midden der opeengehoopte bevolking naar het paleis. Elke corporatie werd afzonderlijk bij de Koningin toegelaten, die, door de ministers en eenen prachtigen hofstoet omringd, haar ontving, en na het voorlezen van elk adres daarop een kort antwoord gaf, dat te voren was opgeschreven. De woorden die de Koningin bezigde, waren dan ook zeer voorzigtig; zij dankt voor de hartelijke blijken van liefde en trouw, belooft dat zij de vrijheid van godsdienst zal handhaven en elken aanval, van welken kant die ook komen mogt, met kracht weren. Maar over de zaak in kwestie heeft zij zich niet uitgelaten.

Het adres van den stedelijken raad werd voorgelezen door den heer *J. Stuart Wortley*, recorder van Londen. H. M. gaf daarop het volgende antwoord:

„Met groot genoegen ontvang ik uw loyaal en minzaam adres.

„Van harte stem ik in met uwe dankbare herinnering aan de vele zegeningen, welke over deze hoogbegunstigde natie zijn uitgestort, en met uwe gehechtheid aan het Protestantsch geloof en aan de groote beginselen van burgerlijke en godsdienstige vrijheid, bij wier verdediging de stad Londen altijd voorop heeft gestaan.

„Dat geloof en die beginselen zijn zoo teregt dierbaar aan het volk dezes lands, dat ik mij met vertrouwen verlaat op zijnen hartelijken bijstand tot derzelver instandhouding en handhaving tegen het gevaar, waarmede zij bedreigd worden, van welken kant dat ook zijn moge."

Men ziet het, de woorden van H M. zijn vrij onbepaald, en voor zoo veel deze lezing juist is, kan men daaruit niets opmaken wat zou kunnen leiden tot het vermoeden, dat de kroon het initiatief nemen zal om de invoering der Katholijke hierarchie in Engeland te keer te gaan door dwangmaatregelen, in strijd met den vrijzinnigen geest der Engelsche constitutie.

Op de adressen der beide universiteiten zeide H. M. o. a. nog het volgende:

„Ik ontvang met groot genoegen het vernieuwd bewijs, hetwelk uw adres mij geeft, van uwe getrouwe verknochtheid aan mijn' persoon en gouvernement en van uwe standvastige getrouwheid aan de beginselen der constitutie.

„Het is steeds mijn streven geweest, en zal het voortdurend blijven, de heilzame werking en de zuiverheid te bevorderen en te handhaven van onze Hervormde kerk, waarvan het opperbestuur, onder God, bij de wet aan mij is toevertrouwd, en het strekt mij tot hooge voldoening, verzekerd te zijn van uwe getrouwe gehechtheid aan hare leer en hare tucht.

„Terwijl ik mij van harte vereenig met den wensch dat alle klassen mijner onderdanen in het genot mogen zijn der vrije uitoefening van hunne godsdienst, kunt gij u verlaten op mijn vaste voornemen om evenzeer de regten van mijne Kroon en de onafhankelijkheid van mijn volk te verzekeren tegen alle aanranding en inbreuk van de zijde van eenige vreemde mogendheid.

„Uw ernstig streven, in de vervulling van uwe gewigtige pligten, om de aan uwe zorgen toevertrouwde jeugd op te leiden in getrouwe gehechtheid aan de waarheden der Heilige Schrift, moet onder Gods zegen eenen magtigen invloed uitoefenen tot bevordering der verdediging van ons Protestantsch geloof en tot het ongekrenkt bewaren der voorregten, welke zoo te regt aan het volk dezes lands dierbaar zijn."

Behalve het bovengemelde, verschijnt heden een niet onbelangrijk stuk in de nieuwsbladen, vergezeld van de namen der twee *hoogste* R. K. edellieden, die van *Beaumont* en *Norfolk*. De hertog *van Norfolk* betuigt in 3 of 4 regelen aan lord *Beaumont*, in te stemmen met den brief, door laatstgenoemden aan lord *Jetland* geschreven, waarin eene veroordeeling der R. Kath. geestelijkheid uitgesproken werd. De verklaring van den edelen lord, in rang de *eerste* hertog van Engeland, die te gelijk het hoofd is der Eng. R. K. aristocratie, „dat hij Ultramontaansche beginselen beschouwt als onbestaanbaar met de pligten aan de Kroon verschuldigd," is welligt van meerder belang, dan in deze oogenblikken al de overige zoo luidruchtige bewegingen die in de laatste dagen plaats vonden.

— De heer *Bakewell* heeft een' electrischen telegraaf uitgevonden, welke dient tot het kopijeren van brieven. Het doel is om de telegrafische depêches gemakkelijker, minder kostbaar en vertrouwelijker te maken en dit middel van gemeenschap zoo veel mogelijk gelijk te doen zijn aan die per brief over de post, met het voordeel eener oogenblikkelijke overbrenging. De mededeelingen, door dezen telegraaf over te maken, kunnen door de afzenders zelven en met hun gewoon schrift geschreven worden. De brieven, aan het bureau van den telegraaf gezonden, zullen aan het aangewezen station zoo naauwkeurig overgeschreven zijn, dat schrift en handteekening identisch zullen wezen. De uitvinder berekent, dat dit middel van kopijeren den naald-telegraaf in snelheid overtreft in de reden van 10 tot 1, want men brengt met den naald-telegraaf met een' leiddraad vijf woorden per minuut over, terwijl met den kopijeer-telegraaf in denzelfden tijd vijftig woorden zullen worden overgemaakt, en worden stenographische teekenen gebezigd, dan zou die snelheid verviervoudigd worden.

In de afgeloopene week is te Londen een model van deze uitvinding ten toon gesteld en de genomen proeven werden met eene gunstige uitkomst bekroond.

— Op de tentoonstelling te Londen verwacht men twintig gekroonde hoofden. — Te New-York alleen zullen meer dan 10,000 bezoekers scheep gaan.

— In den nacht van den 15den November is op het observatorium te Cambridge, in Noord-Amerika, een derde ring van Saturnus ontdekt, en de twijfel der sterrekundigen dienaangaande dus opgeheven. De nieuw ontdekte ring ligt het digtst bij de planeet en is gevolgelijk de kleinste. Merkwaardig is het dat de nacht waarin de ontdekking gedaan werd zoo nevelachtig was dat het ongewapend oog slechts enkele groote sterren onderscheiden kon.

Van den 13*den*. Van regerinswege worden maatregelen getroffen, om te zorgen, dat alle Oosterlingen, die bij gelegenheid van de wereld-tentoonstelling herwaarts zullen komen, geene ziekten aanbrengen, of dezelve, door vermoeidheid, hier te lande opdoen. Ten hunnen dienste zal een groot koffijhuis op Oosterschen voet worden ingerigt.

— Het W. I. stoomschip *Clyde* is te Southampton aangekomen; het heeft op de thuisreis geweldige stormen doorgestaan; de zware zeeën, die het schip somwijlen geheel bedolven, hebben veel schade aan boord veroorzaakt. Met deze gelegenheid zijn 2,086,100 doll. voor koopmansrekening aangebragt. Op Jamaica heerschte de cholera in heviger mate dan zij zich in eenig ander gedeelte der wereld heeft doen gevoelen; officiële opgaven geven te kennen, dat deze ziekte 25 pCt. van de bevolking heeft weggesleept; de lijken bleven liggen zonder begraven te kunnen worden. Bij het vertrek der boot scheen zij eenigzins af te nemen. Deze ramp veroorzaakte in alle zaken belemmering zoo niet stilstand. De Wetgevende Vergadering was tot den 19den Nov. geadjourneerd, doch men twijfelde of zij dan wel bijeen zoude kunnen komen.

— Er zijn berigten ontvangen van de Afrikaansche expeditie in Sahara, tot den 29sten Aug. De expeditie had letterlijk zich eenen doortogt moeten vechten tot aan Selonfeet in Aheer, nabij het grondgebied van den vorst der Kailouee, *En-Nour* genoemd, in wiens bescherming zij was aanbevolen. De heer *Richardson* was verpligt geweest, om voor het leven van zich zelven en dat zijner togtgenooten tweemaal losgeld te betalen. De geheele bevolking der noordelijke streken van Aheer, versterkt door al de bandieten en roovers, die in dat gedeelte van Sahara rondzwerven, was tegen de expeditie opgezet. De reizigers bevonden zich nu in tamelijk veiligen toestand. Het is voor en eene hoogst gewaagde onderneming geweest, om hunnen weg te willen voortzetten te midden van volksstammen, die nimmer het gelaat van een christen hebben aanschouwd en die de christenen aanzien als de verklaarde vijanden van God. De groote Soudanweg, van Ghat naar Aheer, is thans geëxploreerd.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdinge, enz. in het Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 1 Dec., kapit. *Zoutman* vr. Ida, van Harborg, l. v. Zaandam; 13en *Mellema* Hermanus Hesselaar, van Memel; 14den *Scholtens* Rehoboholdt, van Seaham; *Kleininga* Catharina Cornelia, van Danzig; *Dijkstra* Geertina, van Altona. — Te Texel 11 Dec., *Brouwer* Hendrika, van Newcastle; *Das* Jacoba, van Riga; 12den *Koning* Veldenrust, van Sunderland; *Everts* Gesina Catharina, van Hull; *Zeen* Adriaan, van Koningsbergen. — Te Helvoet 12 Dec., *Baker* Geertruida Femina, van Liverpool; *Lukens* Gesina Johanna, van Riga. — Te Dordrecht 12 Dec., *Hazewinkel* Roelfina Kuiper en *Albers* Gesina Helena, beide van Liverpool. — Te Brielle 10 Dec., *Oldenburger* Astrea, van Nantes. — Te Vlissingen 10 Dec., *de Jongh* Sophie, van Riga. — Te Bordeaux 10 Dec., *Bakker* de Nijverheid, van Alkmaar. — Te Rouaan 9 Dec., *van der Veen* de Hoop, van Dordrecht. — Te Liverpool 11 Dec., *Hofkamp* Hortene, van Antwerpen. — Te Macduff 22 Dec., *Dekker* Alida, van Rostock. — Te Belfast 9 Dec., *Keun Bzn.*, Johanna Catharina, van Dordrecht. — Te Bremerhaven 9 Dec., *Hoekstra* Eendragt, van Newcastle; 11den *Mulder* jonge Hendrik, van Koningsbergen. — Te Hamburg 12 Dec., *Kwint* Jantina, van Antwerpen. — Te Swinemunde 9 Dec., *Huisman* Catharina Elsina, van Amsterdam. — Te Arendahl 29 Nov., *Kruizinga* vr. Neeltje, van Memel.

Binnengekomen te Texel den 13 Dec., kapit. *Zeilstra* Kaashandel, van Sunderland; *Visser* Eensgezinheid, van Seaham; 14den *Potjer* Geertruida Jacoba, van Lissabon. — Te Helvoet 14 Dec., *Flik* Onderneming, van Marseille; *Hazwinkel* jonge Hendrik, van Bordeaux. — Te Hamburg 12 Dec. *Huisman* Henderina, van Zwolle; *Mulder* Onrust, van Amersfoort. — Te Rendsburg 10 Dec., *Gust* Henderika, van Koningsbergen n. Bremen; *Lukkien* Jettina Roelina, van Stettin n. Londen.

Zeilklaar te Newyork den 20 Nov., kapit. *Boer* Niessina Beerta, naar Rotterdam. — Te Kleven 18 Nov, *Gialts* Helena, van Petersburg n. Amsterdam, na gerepareerd te hebben.

In lading te Newyork den 26 Nov., kapit. *Post* Foska Helena, naar Amsterdam.

Vertrokken van Liverpool den 7 Dec., kapit. *Smit* Engelina, naar Amsterdam; 9den *Post* Waakzaamheid, naar Konstantinopel. — Van Hamburg 11 Dec., *Koerkamp* de 3 Gebroeders, naar Amsterdam. — Van Kroonstad 31 Nov., *Schuur* Alida Elisabeth, naar Bordeaux.

De Hannoversche kof *Etje Maria*, kapit. Taapken, van Dantzig met tarwe naar Amsterdam, is in der nacht van den 8 Dec. bij Prerow gestrand, doch het volk gered en de inventaris geborgen; de lading, die doornat is, is men bezig te bergen.

Het schip *Eppien*, kapit. Potjewijd, van Amsterdam naar Livorno, is te Falmouth lek binnengeloopen; moet lossen om te repareeren.

HARLINGEN, 14 Dec. Binnengekomen 9den kapit. *van der Veer* de 2 Gebroeders, van Newcastle; *Klein* Eendragt, van Leith; 13den *Munneke* Boudina, van Newcastle; 14den *de Jong* Hesperus, van Memel. — Vertrokken den 14den *Smith* Diana, naar Londen; *van der Veer* de 2 Gebroeders, naar Schotland.

ZOUTKAMP, 15 Dec. Binnengekomen den 12den kapit. *Bernardus* Agatha Hendrika, van Petersburg; *Pot* Catharina Wilhelmina, van Newcastle; 14den *Douwes* Aquatius, van Riga.

DELFZIJL, 15 Dec. Binnengekomen den 12den kapit. *Poppen* Nannij Johanna, van Bremen naar Amsterdam; 14den *Vos* Aaltina, van Halte; *Feiken* vr. Aaltje en *Bolmeijer* Uit Vriendschap, beide van Leer. — Vertrokken den 13den *Losschen* vr. Leda, naar Leer; *Kuddet* Maria Helena, naar Meppen; 14den *Boetje* jonge Bouke, naar Accumerzijl.

Den 9den dezer is Rottum gestrand het Hannoversch kofschip *Gerardina*, kapit. Christoffer, komende van Riga en bestemd naar Leer. Zijnde dit het schip, vroeger gemeld.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

9 Dec. van Duinen, Alkanna Elisabeth, van Riga n. de Maas.
Ulfers, Industrie, van Riga naar Delfzijl.
Hansen, Sophia, van Koningsbergen naar Amsterdam.
De wind den 9den W.N.W.
ELSENEUR, 9 December 1850.

UITTREKSEL uit het *REGISTER van de BROODZETTING voor de Stad Groningen.*

Maandag, 16 December 1850.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood	van 4 Ponden	37 Cts.,	per ℔	09 Cts.
De Grofweiten Bol	„ 5 Oncen	11⁵ Cts.,	„ „	23 Cts.
De Fransche Bol	„ 3 Oncen	12⁵ Cts.,	„ „	42 Cts.
De Regelwegge	„ 3 Oncen	11⁵ Cts.,	„ „	38 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„ 3 Oncen	10⁵ Cts.,	„ „	35 Cts.

Voor eensluidend Uittreksel,
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 13 *December*.

TARWE.	N. GERST.	Zw. Voer 36 ℔ f 2,10
Oude Bak 72 ℔ f 7,60	Winter 52 ℔ f 3,40	» 38 » - 2,25
Oml. N. 68 » » 6,10	» 54 » » 3,70	» 40 » - 2,40
» » 70 » » 6,50	» 56 » » 4,00	BOONEN.
» » 72 » » 6,90	Zomer » »	Paardb. f 4,50 f 5
Old. » 68 » » 5,90	» 56 » » 3,55	ZADEN, ENZ.
» » 70 » » 6,30	» 58 » » 3,85	Gr. Gort p. m. f 7,25,50
» » 72 » » 6,70	Knobbe 60 » » 4,15	f 7,60
N. ROGGE.	» 62 » » 4,45	Par. 100N. ℔ f 10 a f 13
Inlands. 64 ℔ f 4,85	N. HAVER.	Koolz. f 9,25 tot f 10,90
» 66 » » 5,25	Dikke 40 ℔ f 2,60	Zomerzaad f 6 a f 7,50
» 68 » » 5,55	» 42 » » 2,70	Boterz. f
» 70 » » 5,85	» 44 » » 2,85	G. Mostz. f 5 tot f 9
N. BOEKWEIT.	» 46 » » 3,00	Raapol. p. v. f 35
Gr. Zand 62 » f 5,30	» 48 » » 3,15	
» 64 » » 5,60	Bl. Voer 36 » » 2,40	Prijs der Boter
» 66 » » 5,90	» 38 » » 2,50	½ ton f 13
Zw. Zand 66 » » 5,45	» 40 » » 2,65	
Veen » 5,25		

Tarwe lager verkocht. — Rogge en Boekweit door geringe vraag 10 cents lager afgegeven. — Winter Gerst goed prijshoudend; Zomer en Knobbe dito met trage koopers. — Haver als voren. — Boonen weinig in omgegaan. — Gort vond geen vraag. — Zaden bijna niets in omgegaan.

AMSTERDAM, 13 *December*. Tarwe met weinig handel: 130 ℔ b. Pools. f 293, f 295; 129 ℔ roodb. dito f 280; 125 ℔ n. Zeeuws. f 225; 130 ℔ Kubanka f 259. — Van Rogge alleen verkocht 129 ℔ n. Pruiss. f 185. — Gerst prijsh.: 113 ℔ j. Deensche f 140. — Haver als voren: 81 ℔ fijne f 115.

Koolzaad flaauw: op 9 vat in April 60 p. vl. — Lijnzaad in een doen; 111, 112 ℔ Koningsberger f 305; 109, 110 ℔ Arch. f 285. — Raapolie dadelijk en op levering flaauwer: op 6/w. f 36,25; vlieg f 35,25 a f 35; Mei f 35; Sept. en Oct. f 34,75 a 50 a 75. — Lijnolie op 6/w. f 35; vlieg. f 34. — Hennepolie op 6/w. f 37,50; vlieg. f 36,50.

LONDEN, 11 *December*. Inl. en vreemde Tarwe waren heden onveranderd; het weinige, dat verkocht werd, bedong de laatst bestede prijzen. Gerst nagenoeg onveranderd, middelkwaliteit iets beterkoop. Haver ferm op de laatste prijsverhooging. Boonen en Erwten als laatst genoteerd.

LONDEN, 13 *December*. Ondanks geringen aanvoer van inl. en vreemde Tarwe, was de handel lusteloos en de notering van l.l. Maandag werd met moeite gesouteneerd. Gerst goed prijshoudend. Haver werd door benoodigden 6 p. hooger betaald. Boonen en Erwten waren onveranderd.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 14 *December*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 56⅝, 56½, 56⅝; Dito Certificaten 3 pCt. 66½, 66⅝; Dito dito 4 pCt. 87. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 46⅞, 47. — FRANKRIJK, Obligatiën 3 pCt. 54, 54⅛, 54 1/16. — SPANJE, L. bij *Ard.* van 85 £ 5 pCt. 12½; Dito dito van 510 £ 5 pCt. 12⅝, 12⅜; Dito 3 pCt. 38⅛; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 33 7/16, 33 9/16, 33 7/16; Coup. Ardoins 8 1/16, 8⅛; Fransche Uitgest. 4⅛. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 35 3/16, 35¼; Dito dito 4 pCt. 34½. — RUSLAND, Obligatiën *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 105⅛; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 104⅜; Certific. 4½ pCt. 93⅛, 93⅞, 93⅜; Dito bij *Hope* 4 pCt. 86⅛; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 85⅛; Certifi. van Inschrijv. in Assign. 6 pCt. 64⅛. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 71, 71⅛; Nieuwe 2½ pCt. 38⅛, 38⅜; Dito Nieuwe 5 pCt. 76⅛, 77⅛; Weenerbank' bij *Goll en Comp.* 4 pCt. 63⅛; N. v. 250 fl. 262; Denem. 5 pCt. 99, ½; Braz. 5 pCt. Mex. 5 pCt. 32⅛, ⅞, 1/16; Venez. 3 pCt. 32⅜; Nieuwe delmaatsch. 110⅛.

Bij geringe affaire waren heden onze binnenlandsche fondse noeg onveranderd.

Van vreemde effekten waren Oostenrijksche aanvankelijk geboden; later hebben zij zich door eenige inkoopen weder hunnen slotkoers van gisteren hersteld.

Spaansche 5 pCts. en Portug. iets aangenamer.

Russische en Fransche prijshoudende.

Op Mexic. was de aandacht der speculanten bijzonder ge Reeds voor beurstijd waren zij bereids a 32⅛ verhandeld. Zoo bleef daarin de kooplust aanhouden. Zoodat zij ruim 2⅛ pCt. dan gisteren blijven.

Tot deze verbeterde houding heeft alhier even als te Lond regeling der schuld aanleiding gegeven

Venez. Uitg. Onb. St. 11½; Bl. Grieken v. 500 £ 2 13/16, ⅞ Onb. St. 2½, Dito Coup. f ½.

Koers van het Geld: Beleening 2½; Prolong. 2½; Disconto 2

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCt. 56 7/16; Ard. £ 12⅜; Binnenl. 3 pCt. 33 7/16; Metall. 5 pCt. 71⅛; Dito 2½ pCt

AMSTERDAM, 15 *December*. EFFEKTEN SOCIETEIT te 4½

Integralen 56 5/16, ¼. Ardoins à 510 £ 12⅜, 13/16. Dito à 170 £ Dito Coup. 8⅛. Binnenl. 3 pCts. 33⅜, 5/16. Portug. 5 pCts. 35 Dito 4 pCts. 35⅛, 35. Fr. Oblg. 3 pCt. 54⅛, 1/16. Metall. 71⅜, ⅞, ⅜. Dito Nieuwe 77, 76 13/16. Mexik. 33¼, ⅜, ¼, 9/16, 7/16, ⅜. Peru 78, ½. Onbep. Gren. 18.

Integr. waren heden bij geringe affaire meer aangeboden.

Van vreemde effekten waren Spaansche 5 pCts. goed prijshou Binnenl. 3 pCts. iets flaauwer.

Portug. meer gewild. Fransche onveranderd. Oostenrijksch weinig lager.

Naar Mexik. was op nieuw, op het verbeterde merk van L van eergisteren, tot verhoogde koersen veel vraag, en de affai uitgebreid.

Ook Peru waren, ofschoon bij geringen omzet, iets aangena

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

T. M. W. ACKER,
2de Luiten. der Infanterie,
met
J. VAN DE LANDE.

GRONINGEN, 11 December 1850.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel van een' ZOON M. A. C. MIJNA geliefde Echtgenoot van

B. F. J. BLOEMERS,
Wijnhandelaar.

GRONINGEN, 9 December 1850.

*** BELLINGEWOLDE, 10 December 1850. Heden be viel door Gods goedheid van eenen ZOON K. C. DE WAARD geliefde Echtgenoot van

J. F. SCHÖNFELD, *Predikant.*

*** Heden beviel van eene DOCHTER ANNA D. SMIT Echtgenoot van

A. S. BRONTS.

KOLHOL ('T ZANDT), 11 December 1850.

*** Bevallen van een' *ZOON* J. H. BODE, ge MULDER.

PEIZE, 12 December 1850.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER K. VAN BOLHU Echtgenoot van

P. DEELMAN,
Leedaanzegger.

GRONINGEN, 13 December 1850.

Appingedam, 13 December 1850. Bevallen van [een] ZOON M. C. VINKE—MULDER.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van twee DOCHTERS [He]ndrica Catharina Denint, Echtgenoot van

Js. K. DE WAARD.

[Z]uigezand, 13 December 1850.

*** Heden beviel van eene wèlgeschapen DOCHTER Cor[ne]lia A. Ruibingh, hartelijk geliefde Echtgenoot van

J. NIJENHUIS.

Zwolle, 13 December 1850.

Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' *ZOON* A. BUINING, geboren [L]OUW.

Groningen, 14 December 1850.

*** Op den 12den December 1850 overleed, op den Huize [Mi]ddelhorst, onder *Haren*, in den ouderdom van bijna 61 [jare]n, na eene genoegelijke Echtvereeniging van bijna 27 [jare]n, tot diepe droefheid van mij en mijne acht Kinderen, [mij]n dierbare Echtgenoot, de Weledel Gestrenge Heer [JA]COBUS BALTHAZAR KLUIJTMANS, in leven *gepen[sion]eerd 1ste Luitenant.*

M. KOSTER, Wed. J. B. Kluijtmans.

*** Groningen, 14 December 1850. Heden overleed [hie]r, in den ouderdom van ruim achtentwintig jaren, onze [oud]ste jongste Dochter CATHARINA.

Mr. **J. GOCKINGA.**
C. GOCKINGA—MODDERMAN.

*** Door **K. DE WAARD** is heden uitgegeven en [alo]m verkrijgbaar gesteld:

DE STAATSZORG VOOR DE ARMEN,

overeenkomstig met de beginselen van *Zedelijkheid*, *Staats*- en *Staatsbelang*, tegen eenige bedenkingen verdedigd, door

S. BLAUPOT TEN CATE.

f 0.60.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, [is] heden uitgegeven en verzonden:

Een hoogst belangrijk Werk voor **LEESGEZEL[SC]HAPPEN,**

GETITELD:

HERMINE,

DOOR

ELISE.

[Me]t een *Voorwoord van Dr.* **G. D. J. SCHOTEL**, [2] Deelen, 760 Bladz., met gegrav. vignetten. Prijs *f* 7,50.

NB. Van de Voorrede van **Dr. Schotel** zijn afzonderlijke afdrukken gratis verkrijgbaar bij alle voorname Boekhandelaren, waaruit men den aard en de waarde van dit Werk genoegzaam kan leeren kennen.

*** Bij **P. A. REIJNDERS**, te *Meppel*, en [ver]der alom, is de gelegenheid tot Inteekening opengesteld [op] **den vijfden jaargang** (1851) van het

[N]IEUW CHRISTELIJK ZONDAGSBLAD,

ONDER REDACTIE VAN

J. J. SWIERS,

Predikant te Havelte,

en onder medewerking van de Heeren:

[J.] W. KAMP,	Pred. te	*Meppel.*
[J.] MEIJER,	„	*Wolvega.*
[J.] L. LESTURGEON,	„	*Oosterhesselen.*
[J.] A. AMSHOFF,	„	*Groningen.*
H. v. HERWERDEN, CHzn.,	„	„
[J.] DIEST LORGION,	„	„
[.] VERWEIJ,	„	*Winschoten.*
[.] BRUNA,	„	*Hasselt.*
[.] W. SANNES,	„	*Oude Pekel a.*
[.] BROUWER,	„	*Oudkerk.*
[.] KARISSEN VAN LOON,	„	*Hoogezand.*
[.] VAN DER ZWAAG,	„	*Dronrijp.*
[.] VAN DER ZWAAG,	„	*Goutum.*
[.] A. KOPPIUS,	„	*Rottevalle.*
[.] F. GOUDSCHAAL,	„	*Scheemda.*
[J]AN SCHAÏCK,	„	*Dwingeloo.*

[Van] dit **Godsdienstig Tijdschrift in proza en [poë]zij** verschijnen per jaar 26 vellen druks, terwijl bij het [laatste] vel **gratis** Titel, Inhoud en Carton zullen worden [gele]verd.

[De] prijs is per jaargang **f 2,60.**

[Af]zonderlijke vellen zijn niet verkrijgbaar.

*** Bij **BROESE & COMP.**, te *Breda*, zal met [Janu]arij aanstaande het licht zien:

DE EERSTE JAARGANG VAN EEN

JAARBOEKJE voor de

KONINKLIJKE MILITAIRE AKADEMIE.

Prijs **90** Cent.

[D]oel en strekking van dit Jaarboekje, meer uitvoerig [uite]engezet op den alom verzonden prospectus, zijn, onder [ande]ren: het algemeen meer volledig bekend te maken met [de] bijzonderheden dier inrigting, alsmede aan ouders, voogden [en] onderwijzers van aanstaande Kadetten en Adelborsten de [nood]ige wenken en inlichtingen omtrent de vereischten ter [opl]eiding en plaatsing van hunne zoons, pupillen en leer[lingen] te geven.

*** De Boekhandelaar **G. B. VAN GOOR**, te [Go]uda, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

[I.] **MOEDERZORG EN MOEDERVREUGDE.** [Wo]orden van Liefde en Ernst **over de verpleging [der] Kindschheid.** Door eene Moeder. Met eene [Voo]rrede van Dr. **DIESTERWEG**, Directeur der [Kw]eekschool voor Onderwijzers te *Berlijn.* Prijs *f* 1,25.

Nederlandsche Moeders, die niets hooger kennen, dan [hun]ne Kinderen tot ware menschen op te voeden, zullen met [gr]aagte een Werkje aanschaffen, dat zo menigen verstan[di]gen, schranderen raad uit de schatkist der ervaring en des [n]adenkens in zich bevat.

II. **BRIEVEN eener MOEDER aan DOCH[TE]RS uit den beschaafden Stand.** In een net [ge]n Bandje, met verguld[en] Titel op het plat. Prijs *f* 0,60.

[III.] Mevr. **A. B. VAN MEERTEN, DE [VRE]DE DER ZIEL EN DE MIDDELEN OM [DIE] TE VERKRIJGEN.** Leesuur voor beschaaf[de] Vrouwen. Prijs *f* 0,90.

[I]V. **B. MARKERS, HET KIND IN OM[GA]NG MET GOD, of Gebeden voor Kin[dere]n van 3—7 en van 7—12 jaren.** Prijs *f* 0,35.

DE ALGEMEENE

[K]ONST- EN LETTERBODE,

[W]aaraan door de Redactie en de Uitgevers sedert den 1sten [Jan]uarij 1850 eene **nieuwe rigting** gegeven is, door [het] ingeroepen en erlangde medewerking van een aantal [ma]nnen **van naam in verschillende vakken [van] Wetenschap**, — heeft door die ondersteuning [een] [ver]iffing als het ware een nieuw leven ontvangen.

[Da]nkbaar voor de toegenomen medewerking en deelneming, [bie]den de ondergeteekenden hun sedert **zestig jaren** [bes]taan hebbend **TIJDSCHRIFT** op nieuw in de [bes]telling van 't Publiek. Zij doen dit met te meer [hoop] en vertrouwen, dewijl de nieuw aangeknoopte [betre]kkingen, de Redactie meer en meer in staat stellen, [om] van het **WEEKSCHRIFT** te maken, wat de [lezer] van den tijd daarvan regt heeft te vragen.

De Erven **LOOSJES**,
te *Haarlem.*

Voor 90 centen alom voorhanden:

KRAMERS' WOORDENTOLK VERKORT,

derde Druk.

Bevattende de vertaling en verklaring van vele Duizende vreemde Woorden, waarvan de kennis voor den Ambtenaar, Koopman, Fabrikant, Kunstenaar, Dagbladlezer, enz., van dagelijksche behoefte is.

GOUDA. G. B. van Goor.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden: de

I. **ALMANAK**

VOOR HOLLANDSCHE BLIJGEESTIGEN,

VOOR HET JAAR 1851.

Nieuwe Serie, 5de jaarg.; met *platen.* Prijs 60 Centen.

NB. De *vier* voorgaande jaargangen van deze Serie zijn alom op aanvrage te bekomen voor *f* 1,20, in plaats van *f* 2,40.

II. ALMANAK IN MINIATUUR,

VOOR KINDEREN.

Uitgegeven door T. van Spall en P. J. V. Dusseau, voor het jaar 1851.

Met plaatjes. Prijs 40 Cents; in kartonnen 50 Cents; verguld op snede in koker 80 Cents.

NB. De *acht* vorige jaarg. zijn te zamen, in kartonnen bandjes, te bekomen voor *f* 2 in plaats van *f* 4.

POSTKANTOOR TE GRONINGEN.

De **DIRECTEUR** van het **POSTKANTOOR** brengt ter kennis van het belanghebbend Publiek, dat de AVOND-EXPEDITIE naar **ASSEN, MEPPEL** en **ZWOLLE**, per Diligence, heeft **opgehouden**, zoodat er voor het tegenwoordige geene **Brieven** op die **route** en verder naar **Holland** verzonden worden, dan **iederen Morgen met de gewone Dienst**, waarvoor de laatste ligting der Bus te half tien plaats heeft.

De Directeur voornd.:
J. W. C. van Ittersum.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op **HEDEN**, DINGSDAG den 17den December 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. LEOPOLD, aan het Winschoterdiep, aldaar, publiek worden verkocht:

Eene ruime en wèldoortimmerde, tot vele Affaires geschikte **BEHUIZING**, met VRIJEN GANG ter zijde, get. U 81 V, hebbende een' WOONKELDER, 2 WOONKAMERS en BOVENWONING, welke afzonderlijk worden verhuurd, zijnde eene neringrijke **BROODBAKKERIJ**, staande en gelegen Westzijde in de Heerestraat, te *Groningen* wordende door M. M. KIMM en Vrouw in eigendom bewoond. — Om te aanvaarden den 1sten Mei 1851. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 1—4 uren.

NB. Over deze Behuizing kan *f* 4000—00, naar 4½ pCt., onder 1ste hypotheek blijven beleend.

*** Mrs. **J. W. QUINTUS** en **E. VAN EERDE**, Notarissen te *Groningen*, gedenken, op **DONDERDAG** den **19**den December 1850, des avonds te 6 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe BONTEKOE, aan de Groote Markt, aldaar, publiek te doen verkoopen:

I. Eene aanzienlijke HEEREN BEHUIZING, get. S no. met fraaijen TUIN er achter staande en gelegen Westzijde aan het Schuitendiep, bij den Poelepoortenboog, te *Groningen.*

II. Eene WONING met PAKHUIS of STAL er achter, get. O 91 en 92 V, staande Oostzijde aan het Schuitendiep, op den hoek van en in den Grooten Gang te *Groningen*, door M. LOOR bewoond.

III. Eene WONING met klein OPEN PLAATSJE er achter, get. O 94 V, staande Oostzijde aan het Schuitendiep te *Groningen*, door H. JANSEN bewoond.

IV. Eene WONING, get. O 80 V, staande Noordzijde in den Grooten Gang aldaar, door W. van WEERDEN bewoond.

V. Eene WONING, get. O 81 V, staande mede aldaar, door P. HOLSTEIN bewoond.

VI. Eene WONING, get. O 85 V, staande Zuidzijde in den Grooten Gang aldaar, door A. MATTHIJS bewoond.

VII. Eene ruime WONING, get. O 64 V, staande Noordzijde in den Kleinen Gang aldaar, door B. LOOR bewoond.

VIII. Eene WONING, get. O 67 V, staande mede aldaar, door H. van BERGEN bewoond.

IX. Eene WONING, get. O 68 V, staande mede aldaar, door D. van MEGGELEN bewoond.

X. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martinikerk te *Groningen*, in de Zuidwester vaste bank, de 1ste plaats van het Middenpad, in de 7de bank van het Doophek.

XI. Een' fraaijen, wèlaangelegden TUIN, waarin STEENEN ZOMERHUIS met STOOKKEUKEN, gelegen ten Noorden in en op den hoek van de Kruidlaan te *Groningen*, get. DD no. 13, doende jaarlijks aan de Stad *Groningen* tot grondpacht *f* 5—65.

XII. Een' grooten, fraaijen TUIN, waarin een nieuw ZOMERHUIS, get. DD no. 14, gelegen in den Stadsdwinger, bij de Kruidlaan, te *Groningen*, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 9—14⁵, in 3 perceelen.

XIII. De VASTE, ALTIJDDURENDE en in ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 4 Bunders, 42 Roeden, 80 Ellen *Land*, gelegen buiten de Steentilpoort, aan den Boermandeweg, te *Groningen*, zullende jaarlijks op Midw. tot vaste huur doen *f* 115.

XIV. Den EIGENDOM van deze *Landerijen.*

XV. Den EIGENDOM van ongeveer 23 Bunders *Land*, gelegen te *Spijk*, bij J. T. NOORDHOF en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 180—00.

XVI. Den EIGENDOM van ongeveer 31½ Bunders *Land*, gelegen te *Zuidwolde*, bij J. B. SMITS onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 140—00.

XVII. Den EIGENDOM van ongeveer 22 Bunders *Land*, te *Beyum*, onder *Zuidwolde*, gelegen, bij G. A. OOSTERHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 108.

XVIII. Den EIGENDOM van ongeveer 20½ Bunders *Land*, gelegen te *Ten Boer*, bij J. R. WIGBOLDUS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 101—25.

XIX. Den EIGENDOM van ongeveer 12½ Bunders *Land*, gelegen te *Ten Boer*, bij K. K. NIEHOF en Vrouw onder beklemming in gebruik, vóor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 100.

XX. Den EIGENDOM van ongeveer 10 Bunders *Land*, gelegen te *Noorddijk*, bij I. S. DIJKHUIS onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 100.

XXI. Den EIGENDOM van ongeveer 20 Bunders *Land*, gelegen te *Hornhuizen*, bij J. F. HALSEMA, Wed. F. A. Nyzemulder, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 80.

XXII. Den EIGENDOM van ongeveer 2½ Bunders *Land*, gelegen onder het *Stads Hamrik*, aan den Boermandeweg, buiten de Steentilpoort, te *Groningen*, bij E. K. DIJK en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 45.

XXIII. Den EIGENDOM van ongeveer 2½ Bunder *Land*, mede aldaar gelegen, bij dezelfde Meijers in gebruik voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 45.

XXIV. Den EIGENDOM van ongeveer 5 Bunders *Land*, gelegen te *Grijpskerk*, bij M. P. BOERSEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 60—00.

XXV. Den EIGENDOM van ongeveer 7 Bunders *Land*, gelegen te *Beijum*, onder *Zuidwolde*, bij A. J. ZUIDEMA, Wedw. E. G. de Vries, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 45—00.

XXVI. Den EIGENDOM van ongeveer 8 B. *Land*, onder *Dorkwert* gelegen, bij M. WINSINGH, Wedw. Jan Assies, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 40—00.

XXVII. Den EIGENDOM van ongeveer 2½ B. *Land*, gelegen te *Aduard*, wordende bij R. P. BOERSEMA onder beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 33—00.

XXVIII. Den EIGENDOM van ongeveer 2½ B. *Land*, gelegen te *Aduard*, bij de Wedw. KORNELIS JACOBS SMIT onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 27—50.

XXIX. Den EIGENDOM van ongeveer 2½ B. *Land*, gelegen te *Aduard*, bij H. AALFS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 27—50.

XXX. Den EIGENDOM van ongeveer 2½ B. *Land*, gelegen te *Aduard*, bij dezelfde Meijers onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 27—50.

XXXI. Den EIGENDOM van een' *Moestuin*, gelegen ten Westen buiten de Boteringepoort te *Groningen*, bij H. ONNES en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Januarij vers., huur van *f* 24—00.

XXXII. Den EIGENDOM van ongeveer 5 Bunders *Land*, gelegen ongescheiden in 15½ Bunders land te *Beyum*, onder *Zuidwolde*, bij G. A. OOSTERHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 21.

XXXIII. Den EIGENDOM van ongeveer 3 B. ongescheiden in ongeveer 6 B. *Land*, gelegen onder *Thesinge*, wordende bij K. K. NIEHOF en Vrouw onder beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van *f* 15.

XXXIV. Een AANDEEL in het STUIVER- of EVERVEER van *Delfzijl op Emden.*

Alles behoorende tot de nalatenschap van wijlen den Heer L. KUIPERS. Om te aanvaarden de perceelen 1 tot en met 10 op den 1sten Mei 1851, de perceelen 11, 12 en 13 op Gregorie 1851, en de overige perceelen dadelijk na den finalen Toeslag. De perceelen 1 tot en met 12 te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 1—4 uren, en wel perceel 1 op bewijzen van toegang, ten Kantore van eerstgenoemden Notaris te bekomen, alwaar tevens de Conditiën van Verkoop en de Eigendomsbewijzen in tijds ter lezing zullen liggen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 24sten December 1850, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein R. ABELS, te *Haren*, publiek worden verkocht:

I. Een Kamp BOUWLAND, *DE OVERWEGS-KAMP* genoemd, gelegen te *Haren*, groot 1 Bunder, 84 Roeden, 60 Ellen.

II. Een Stuk WEIDELAND, *DE BOLLEMAAT* genoemd, gelegen te *Hemmen*, onder *Haren*, groot 3 Bunders, 59 Roeden, 30 Ellen.

III. Een Stuk HOOILAND, *OVERZIJL* genoemd, gelegen onder *Haren*, groot 2 Bunders, 07 Roeden, 80 Ellen.

IV. Een Akker BOUWLAND, gelegen op de *Harender Es*, groot 33 Roeden, 90 Ellen.

V. Twee Akkers BOUWLAND, mede aldaar gelegen, groot 26 Roeden.

Toebehoorende aan EVERT EVERTS.

VI. Een perceel WEIDELAND en LAAN, genoemd *VOORSTE KAMP*, gelegen te *Eelde*, groot 1 B., 03 R., 90 E.

VII. Een perceel BOUWLAND en LAAN, genoemd *MIDDELSTE KAMP*, gelegen te *Eelde*, groot 79 R., 70 E.

VIII. Een perceel BOUWLAND en LAAN, genoemd *ACHTERSTE KAMP*, gelegen te *Eelde*, groot 75 R.

IX. Een stuk BOUW- en WEIDELAND, genoemd *HET BRINKSTUK*, gelegen te *Eelde*, groot 86 R., 70 E.

De vier laatste perceelen toebehoorende aan de Erven van wijlen den Heer G. C. W. T. L. M. GASINJET.

Om te aanvaarden de 5 eerste perceelen op Gregorie en de 4 laatste perceelen op den 1sten Mei 1851.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen op MAANDAG den 13den Januarij 1851, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in *het Huis de Beurs*, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene rojale HEEREN BEHUIZING, get. W 12, met ruime WOONKELDER er onder en grooten, fraaijen TUIN, benevens KOETSHUIS en STALLING er achter, staande en gelegen Zuidzijde aan de Vischmarkt, op den hoek van de Harderingestraat te *Groningen*, wordende door den Hoogleeraar A. A. SEBASTIAN in eigendom bewoond.

II. Eene nette en wél doortimmerde, tot vele Affaires geschikte BEHUIZING, get. W. 11 V, staande mede aldaar, Oostzijde naast perceel één, wordende door Mejufvrouw de Weduwe PRUIDON in huur bewoond.

III. Eene BEHUIZING, get. W 13 V, staande Oostzijde in de Harderingestraat te *Groningen*, achter perceel één, door A. P. TULP in huur bewoond.

Deze drie perceelen zijn inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

IV. De EIGENDOM van eene *Boerenplaats*, groot ongeveer 40 Bunders Land, *DE BEERSTER HAMRIK*, gelegen in de *Nieuwe Berta*, bij R. H. POPS, weduwe E. H. Dethmers, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op St. Michiel verschijnende, huur van *f* 500—00.

V. De EIGENDOM van ongeveer 31 Bunders *Onbehuisd Land*, *ALLEMA HEERD* genoemd, gelegen onder *Niehove*, bij K. J. BUINING onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 250—00.

VI. De EIGENDOM van ongeveer 26 Bunders *Behuisd Land*, gelegen te *Usquert*, bij S. J. BOUWMAN en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 150—00.

VII. De EIGENDOM van ongeveer 18½ Bunders *Behuisd Land*, gelegen te *Holwierda*, bij E. F. de Boer onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 135—00.

VIII. De EIGENDOM van eene *Boerenplaats*, gelegen te *Kropswolde*, bij B. WEITS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, huur van *f* 175—00.

IX. De EIGENDOM van een stuk *Weideland*, aldaar, bij dezelfde Meijerlieden onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, huur van *f* 35—00.

X. De EIGENDOM van eene *Boerenplaats*, gelegen in de *Nieuwe Compagnie*, bij *Kropswolde*, bij JACOBUS MEIJER en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 50—00.

XI. De EIGENDOM van ongeveer 4½ Bunder *Land*, gelegen te *Zandeweer*, bij J. S. MEINARDI en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 50—00.

XII. De EIGENDOM van ongeveer ⅝ Bunder *Land*,

gelegen onder *Usquert*, bij J. H. TILLEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, 's jaars voor *f* 16 — 00.

XIII. De EIGENDOM van ongeveer 4½ Bunder *Land*, gelegen aan den Korreweg, onder *Groningen*, bij S. ROODA onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 100 — 00.

XIV. De EIGENDOM van eene Plaats *Land*, gelegen te *Middelstum*, bij J. J. WIERENGA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche op Midw. verschijnende, huur van *f* 61 — 50.

XV. De EIGENDOM van een Perceel *Land*, gelegen te *Wierhuizen*, bij J. S. AARDAPPEL onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 45 — 00.

XVI. De EIGENDOM van 2½ Bunder *Land*, gelegen onder *Grootegast*, bij J. A. FRIESWIJK en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, huur van *f* 15 — 00.

XVII. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 1⅔ Bunder *Land*, gelegen achter de Rijekampen, buiten de Boteringepoort, te *Groningen*, doende jaarlijks op Martini aan de Ned. Herv. Gemeente te *Groningen* tot vaste huur *f* 35 — 00.

Om te aanvaarden de Perceelen 1, 2 en 3 op den 1sten Mei 1851, Perceel 17 op Gregori 1851 en de overige Perceelen dadelijk na den finalen Toeslag.

De Perceelen 1, 2 en 3 te bezien Zaturdag vóór en op den Verkoopdag, van 11—2 uren, op Bewijzen van Toegang, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

⁎ Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 15den Januarij 1851, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in het *Huis de Beurs*, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime, nette en wéldoortimmerde BEHUIZING, get. S 85 V, met OPENE PLAATS, staande en gelegen Noordzijde aan het Zuiderdiep, op den hoek van de Kleine Gelkingestraat, te *Groningen*.

II. Eene nette en wéldoortimmerde BEHUIZING, get. S 84 V, staande Westzijde naast de voorgaande.

III. Eene BEHUIZING, get. S 101 V, met BOVENWONING met vrijen Opgang, get. S 102 V, staande Westzijde in de Kleine Gelkingestraat, op den hoek van den Achter-den-Muur, achter perceel één.

IV. Eene WONING, get. S 103 V, staande Zuidzijde in den Achter-den-Muur, achter perceel twee.

V. Eene WONING, get. ...., staande in den Achter-den-Muur, tusschen de Oude Kijk-in-'t Jatstraat en den Vischhoek te *Groningen*.

VI. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Akerk te *Groningen*, zijnde nommer 3 in de tweede gesloten Bank, tegenover den Predikstoel.

Alles behoorende tot de nalatenschap van wijlen Mejuffer A. G. WERNINK.

VII. Eene tot vele Affaires geschikte BEHUIZING, get. C 161 V, staande Noordzijde in de Zwanenstraat, te *Groningen*, wordende door C. RIJKENS in eigendom bewoond.

VIII. Eene nette BEHUIZING, get. Z 10 V, met OPEN GROND er achter, staande en gelegen Oostzijde op Schoolholm, te *Groningen*, laatst door wijlen den Heer D. J. ZON in eigendom bewoond.

IX. Eene nette BEHUIZING met OPEN PLAATSJE er achter, get. D 38 V, staande en gelegen Zuidzijde in de Visscherstraat, te *Groningen*, door den Leedaanzegger HOVING in huur bewoond.

X. Eene nette BEHUIZING met OPENE PLAATS er achter, get. D 50 V, staande en gelegen Noordzijde in de Visscherstraat, te *Groningen*, door W. WILGENBOS in eigendom bewoond.

⁎ Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 23sten December 1850, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein E. ENSING, op het tweede Tolhek, te *Foxham*, publiek, *op schade en bate*, worden verkocht:

I. Eene nieuwgetimmerde BEHUIZING met SCHUUR, benevens eene halve Plaats LAND, ten Noorden van de Wijk, zijnde Stadsgrond, get. no. 84, groot volgens het Kadaster te zamen 2 Bund., 12 Roeden en 50 Ellen, Sectie D nos. 616, 399, 400 en 401; alles staande en gelegen Westzijde aan het Hoofddiep in de *Kijl-Kompagnie*, onder het *Hoogezand*, jaarlijks tot huur doende aan de Stad *Groningen f* 5 — 62½.

II. Eene halve PLAATS, ten Zuiden van de Wijk, daarnaast gelegen, Stadsgrond en geteekend als de voorgaande met no. 84, groot volgens het Kadaster 2 Bund., 03 Roeden en 30 Ellen, Sectie D nos. 396, 397 en 398, en huur doende aan gemelde Stad *f* 5 — 62½.

Beide perceelen toebehoorende aan F. C. en H. C. DE GRAAF, aldaar.

Om de Behuizing op den 1sten Mei en de Landerijen op Gregorie aanstaande te aanvaarden.

De Voorwaarden van Verkoop en de Titels zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van opgenoemden Notaris.

Heden namiddag

VERVOLG van den **MANUFAKTURENVERKOOP** bij F. GIEZEN, te *Helpman*.

VAN BOLHUIS & BOSCH.

VOORLOOPIG BERIGT.

MAANDAG den 23sten Dec. e.k., zal, vóór het BOELHUIS in de Gelkingestraat, publiek worden verkocht: eene groote partij **MANUFAKTUREN**, waaronder VLAAMSCHE LINNENS, WASDOEKEN, ENZ; nader te detailleren.

VAN BOLHUIS & BOSCH.

⁎ Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 24sten December 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek veilen en verkoopen:

I. Een' TUIN met een STEENEN ZOMERHUIS, gelegen te *Groningen*, aan de Kruidgrachtslaan, get. DD 12.

II. Eenige GEREGTIGHEDEN en HEERLIJKHEDEN, bestaande uit OMMEGANGEN in de Grietenij of Regtstoel van *Hoogkerk*, *Leegkerk* en *Dorkwert*, en daaraan verbondene REGTEN van JAGT, VISSCHERIJ, ENZ.

III. Den EIGENDOM van 3 B., 17 R., 89 Ellen *Behuisd Land*, gelegen onder *Leegkerk*, bij J. O. VAN ZANTEN en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 13—20, met derzelver ANNEXE HEERLIJKHEDEN en GEREGTIGHEDEN, ENZ.

IV. Eene WONING, get. V, no. 59, met PLAATSJE, staande en gelegen te *Groningen*, in de Kleine Raamstraat, thans bewoond door B. FOKKENS, doende jaarlijks op Mechiel tot grondpacht *f* 1—50.

V. Eene sterk betimmerde BEHUIZING, get. Z. 102 V, met een' TUIN er achter, staande en gelegen te *Groningen*, op den Driemolendrift, Westzijde; — te aanvaarden den 1sten Mei 1850.

Om te aanvaarden perceel I tot en met IV dadelijk na den Toeslag en perceel I, IV en V te bezien op den dag van Verkoop, des namiddags van 2—4 uren.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

Groote Houtverkooping

te *Bonnen*, Gemeente *Gieten*, op ZATURDAG den 21sten December 1850, des voormiddags precies om 10 uur te beginnen, van **200** à **300** extra zware en lange **EIKENBOOMEN**, ten verzoeke van de Erven J. M. BRAAMS, te *Eext*.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

⁎ Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris te *Veendam*, ten verzoeke van HARM ALBERTS DOEWES, te *Veendam*, publiek veilen en verkoopen:

Het in den jare 1835 te *Hoogezand* nieuw uitgehaald **KOFSCHIP**, genoemd ***HARMONIE***, groot volgens Meetbrief 95 Tonnen, met deszelf OPGOEDEREN en TOEBEHOOREN, zoo als hetzelve laatst door Kapit. A. H. DOEWES is bevaren en thans in de Zuiderhaven te *Groningen* is liggende.

Deze Verkoop zal plaats hebben op DONDERDAG den 19den December 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder E. J. DUINTJER, te *Veendam*, alwaar de Inventaris der Opgoederen ter lezing ligt, terwijl den Gegadigden gelegenheid ter bezigtiging van het Schip en Opgoed zal worden gegeven op Dingsdag den 17den December aanstaande, van des morgens 9 tot des namiddags 3 uren.

⁎ Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op ZATURDAG den 21sten December 1850, des namiddags te 3 uur, ten Huize van H. J. BOELMANS, Kastelein te *Slochteren*, en ten verzoeke van de Kinderen en Erfgenamen van wijlen JACOB JANNES RUBEN en TRIJNTJE THIJSSENS VEENHUIZEN, in leven Ehelieden te *Slochteren*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 143, met de VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van derzelver *Heem*, *Tuin* en een Heerd *Groen-* en *Bouwland*, groot 4 B., 37 R., 80 El., doende jaarlijks op den 1sten Mei tot vaste huur *f* 21—00, staande en gelegen te *Slochteren*.

II. 4 B., 34 R., 20 El. EIGEN LAND, mede aldaar.

III. 1 B., 44 R., 50 El. EIGEN BOUW- en GROENLAND, mede aldaar; — en

IV. 3 B., 19 R., 20 El. EIGEN BOUW- en GROENLAND, mede aldaar. *Mr.* J. D. TRESLING.

⁎ Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op ZATURDAG den 21sten December 1850, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein H. J. BOELMANS, te *Slochteren*, en ten verzoeke van HARM J. NIJBOER en Vrouw, Landbouwers te *Schildwolde*, publiek te veilen en verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met DE VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 14 B., 02 R., 20 El. *Bouw-* en *Groenland*, staande en gelegen te *Schildwolde*, zullende voortaan jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen *f* 30,00, en

II. Den EIGENDOM van opgemeld Perceel.

Mr. J. D. TRESLING.

HOUTVERKOOPING.

Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven HENDRIK PIERS HOLTROP, in leven Landbouwer te *Marum*, publiek, op Boelgoeds-Voorwaarden, te verkoopen:

Min of meer **200** zware **EIKEN-, ESSCHEN-, YPEN-** en **WILGEN STAMBOOMEN**, alsmede **2** Perceelen bijzonder zwaar **EIKEN KAPHOUT**, om te SCHILLEN; alles op Wortel staande op der Verkooperen Boerenplaats te *Marum*.

Deze Verkooping zal zijn op MAANDAG den 23sten December 1850, des voormiddags te 10 uur, op de voorschreven Boerenplaats te *Marum*.

⁎ De Notaris **A. A. LAND**, te *Franeker*, zal, op DINGSDAG den 24sten December 1850, des avonds te 7 uur, in na te melden Logement, tegen genot van Strijk- en Verhooggelden verkoopen:

Het van ouds zeer gunstig bekend, hecht sterk en net ingerigt **LOGEMENT**, staande op de Vleeschmarkt te *Dokkum*, nevens de plaats waar de Leeuwarder Schuit afvaart en aankomt, waarin vele **Vertrekken en Gerijfelijkheden**, benevens datgeen wat verder tot een fatsoenlijk LOGEMENT vereischt wordt, gevonden worden; sinds eene reeks van jaren, met het beste succes gedreven, vroeger door de Wedw. A. H. VAN DER WERFF, thans door A. GORTER, genoemd ***HET WAPEN VAN AMSTERDAM***. — ⅔ van den Koopprijs zal tegen 5% interest en eerste Hypotheek voorloopig onder het geveilde kunnen blijven gevestigd.

Den 12den Mei 1851 te aanvaarden.

VERKOOPING.

Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, ged[…] op DONDERDAG den 9den Januarij 1851, des morge[…] 10 uur, ten Huize van den Kastelein HOVING, te […] *horn*, ten verzoeke van de Erven van wijlen den We[…] Gestrengen Heer en Mr. LUCAS JAN WICHERS, in l[…] *Kantonregter*, woonachtig geweest te *Leek*, publiek te […] koopen:

I. Een Bunder, 54 Roeden, 90 Ellen EIGEN H[…] LAND, genoemd *NEIJEVENNE*, gelegen te *Tolbert*.

II. 2 Bunders, 33 Roeden, 50 Ellen EIGEN LA[…] gelegen achter de *Nieberder Togt*, onder *Lucaswolde*, gem[…] *Marum*.

III. 1 Bunder, 80 Roeden, 10 Ellen EIGEN LA[…] gelegen bij de *Oude Schipsloot*, onder *Lucaswolde*, gem[…] *Marum*.

IV. 2 Bunders, 66 Roeden, 70 Ellen EIGEN LA[…] gelegen onder *Oldekerk*.

V. 2 Bunders, 73 Roeden, 50 Ellen EIGEN LAND, […] aldaar gelegen.

Mr. D. ROESSINGH,
Notaris.

⁎ Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, […] denkt, op tijd en plaats nader te bepalen, ten verz[…] van de Erven van GERRIT GEERTS DANHOF […] JANTJE FREERKS, in leven Ehelieden en Landbouw[…] gewoond hebbende en overleden te *Ezinge*, publiek […] verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZ[…] met SCHUUR, ERF en TUIN, […] de VASTE, ALTIJDDURENDE […] ALLE LINIËN VERERVEN[…] BEKLEMMING der daarbij behoorende *Kleilanden*, […] staande en gelegen te *Ezinge*, doende jaarlijks op M[…] winter tot vaste huur de som van *f* 222—25, te za[…] groot 31 Bunders, 16 Roeden, 50 Ellen.

II. De VASTE BEKLEMMING van 3.97,70 E[…] *Kwelderland*, mede aldaar, doende jaarlijks tot vaste huu[…] som van *f* 42—00.

III. De VASTE BEKLEMMING van 4.98,70 E[…] *Kleiland*, mede aldaar, doende jaarlijks tot vaste huur […] de Pastorij te *Ezinge* de som van *f* 41—00.

IV. De BEKLEMMING van een' *Appelhof*, mede […] daar, doende jaarlijks tot vaste huur de som […] *f* 12—00.

Mr. D. ROESSINGH,
Notaris.

In JANUARIJ of FEBRUA[…] 1851, zal publiek worden verk[…] Eene wélonderhoudene, gunstig […] *Martenshoek*, Zuidzijde, gele[…] **BEHUIZING** en **TUIN**, tot velerhande Affaires […] schikt, thans bewoond door JAN KARS.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, *Nots.*

UIT DE HAND TE KOOP[…]

Eene **BEHUIZING** met BOVENWONIN[…] staande en gelegen bij den Kranenpoortenwal, […] BLEEKVELD, PUTWATER en verdere Gerijfel[…] heden. Te bevragen bij den Eigenaar en Bew[…] J. T. WIERINGA.

UIT DE HAND TE KOO[…]

eene hecht sterke **BEHUIZING**, in een[…] florisanste Poortstraten, met vele GERIJFEL[…] HEDEN. Adres aan het BUREAU DEZER C[…] RANT.

UIT DE HAND TE KOO[…]

Een **HEK-TJALKSCHIP**, groo[…] Tonnen, met ZEIL en TREIL. — Te b[…] gen bij

J. H. LEEUW en **H. H.** VAN DER **WE[…]**
te *Appingedam*.

⁎ Best **ROGGENBROOD 7½** Ct., GEB[…] **ROGGEMEEL 18** Ct., ONGEBUILD **ROG[…] MEEL 12** Ct., FIJN **TARWEMEEL 28** C[…] **KOMMIESBROOD 14** Ct. het Ned. pond, te […] men aan den St. Jansboog, bij

J. W. SMIT.

Een **BROUWERSKNECHT**[…] Vak g r o n d i g verstaande en Wer[…] geerende, vervoege zich ten spoedig[…] PERSOON bij

F. A. KLIMP, te *Nieuwolda*.

Bijbelsch Dagschrift,

of de invloed des Christendoms op huisselijk en maatschappelijk geluk, in godsdienst[…] overdenkingen op iederen dag des jaars 1851. In maandelijksche Afleveringen.

DE 12de AFLEVERING DEZES JAARS ZIET HET LICHT, EN DE 1ste AFL. VAN 1851 VOLGT IN DEZE MAA[…]

In Kerkelijke Couranten en Tijdschriften werd dit Geschrift voortdurend beoordeeld *als in ieder Christelijk Huis[…] verdienende voorhanden te zijn*. Ongetwijfeld is hetzelve ook het *goedkoopste* en *nuttigste*, en de gunstige bijval, welk[…] *Dagschrift* steeds ondervindt, heeft de Uitgevers aangemoedigd dezen jaargang weder met twee fraaije platen *meer*, dan […] ger, te versieren. Elke Aflevering, minstens **64** bladz. degelijken inhoud bevattende, van een **25**tal verdienstelijke […] aren, met Titelvignet en een' uitvoerigen Dagwijzer voorzien, op best velijn papier, kost slechts **40** Cents. Ten e[…] de lezing echter *tot alle Standen* uit te strekken, zijn er ook Exempl. zonder Platen enz. te bekomen à **30** Ce[…] en op gewoon papier à **20** Cents per aflevering. Prospectussen zijn alom te bekomen. De uitgave geschiedt […] de Boekhandelaren A. KLOOTS & COMP., te *'s Gravenhage*.

TOT ULTIMO DECEMBER ZAL WORDEN AFGELEVERD,
Voor *f* 36,00 in plaats van *f* 95,60:

ARCHIEF
VOOR KERKELIJKE GESCHIEDENIS
INZONDERHEID VAN NEDERLAND,
Uitgegeven door PROF. *N. C. KIST* en *H. J. ROIJAARDS*

ONDER MEDEWERKING VAN VELE GEACHTE VADERLANDSCHE SCHRIJVERS.

Twintig Deelen kompleet in groot 8vo., met Platen, Portretten, Facsimilés en Kaart[…]

Door aankoop uit het Fonds der Firma LUCHTMANS Eigenaar geworden van dit voor de beoefening der Go[…] leerdheid en Kerkgeschiedenis hooggeschatte Werk, heb ik gemeend, gedurende *dit Jaar*, den aanzienlijken prijs *f* 95,60 te moeten brengen op ***f* 36,00**, waarvoor het *tot dien tijd* bij den Eigenaar en bij alle Boekhandelare[…] 't Rijk te ontbieden is. Men leze omtrent dit belangrijke Werk de gunstige beoordeeling in de meeste Dagblade[…]

Op primo Januarij 1851 wordt de prijs ONHERROEPELIJK gesteld op *Vijftig* Gul[…]

Nog slechts een klein getal Exemplaren is kompleet voorhanden, terwijl de weinige afzonderlijke Deelen, nog overig zijn, alleen tot den primitieven prijs worden afgeleverd.

AMSTERDAM, December 1850. J. C. VAN KESTEREN.

⁎ Bij den Boekhandelaar **H. J. VAN VLOTEN**, te *Alkmaar*, is van de Pers gekomen en alom […] krijgbaar gesteld:

Moedervreugde en Moederlijden

FANTASIEN

door ***A. L. G. TOUSSAINT.***

Uitgegeven ten voordeele der aldaar opgerigte Armen-Bewaarschool.

In Linnen Bandje en versierd met eene Steendrukplaat, vervaardigd door den Haarlemschen Kunstschilder A. […] **EHNLE. Prijs *f* 1—00.**

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 17den December 1850, *no.* 101.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 December.

In de eergisteren gehoudene zitting der Wetgevende Vergadering heeft de heer *de Montalembert* het verslag uitgebragt over het voorstel van den afgevaardigde *Olivier*, strekkende tot het verordenen eener meer plegtige inachtneming van den Zondag. Uit de omstandigheid, dat de heer *de Montalembert* tot verslaggever was benoemd, werd reeds met grond opgemaakt, dat de meerderheid der commissie gunstig gestemd was ten aanzien van het bedoelde voorstel. De inhoud van het verslag heeft dit in allen deele bevestigd. Het verslag is zeer goed gesteld en in menig opzigt een merkwaardig stuk.

In de zitting van gisteren is de beraadslaging geopend over een door den afgevaardigde *de Saint Priest* ingediend voorstel van wet, strekkende om den woekerhandel te keer te gaan. De beraadslaging over dat onderwerp is heden voortgezet.

— Eergisteren gaf de gemeenteraad van Parijs een' feestelijken maaltijd ter eere van den President der Republiek. Het was de 10de December, — de dag waarop *Louis Napoleon* tot eersten Magistraats-persoon van Frankrijk werd benoemd. „De prefect der Seine stelde een' toast in op den President der Republiek, die waarlijk vleijend genoeg was. Hij bragt hulde aan dien magistraatspersoon en gaf vrij hoog op van diens werken voor de rust en welvaart des lands, en van de belangstelling, door hem in den bloei der hoofdstad betoond."

De President antwoordde dat hij zeer gevoelig was voor den lof hem toegezwaaid.

„Waaraan — sprak hij — danken wij de orde die ons thans te beurt valt? Niet, omdat ik, zoon en neef des soldaats, ook optrad als soldaat, maar wijl op den 10den December, voor het eerst na Februarij, het gezag werd hersteld door de uitoefening van een wettig regt en niet door een revolutionnair feit. — Parijs is het hart van Frankrijk, en alles wat men daarvoor ten nutte aanwendt, strekt tot welzijn van het algemeen. Vereenigen wij ons dus, om die heerlijke stad te verfraaijen, het lot harer inwoners te verbeteren en hen vóór te lichten aangaande hunne wezenlijke belangen. Laat ons nieuwe straten openen, de bevolktste wijken, die licht en lucht derven, verhelderen en reinigen en zorgen dat het licht der zon vrij in onze muren schijne, gelijk het licht der waarheid in onze harten!"

— De pastoor *Gothland* heeft van het vonnis, waarbij hij is veroordeeld tot levenslangen dwangarbeid, wegens vergiftiging zijner dienstmaagd, cassatie aangeteekend.

Van den 13den. De Wetg. Verg. heeft in hare zitting van heden het ontwerp van den heer *de St. Priest*, nopens den woeker, met 366 tegen 293 stemmen verworpen.

— De *Moniteur* gaat dagelijks voort met het opnemen der namen van hen, die tot de orde van het legioen van eer benoemd zijn. Het getal dier benoemingen is reeds tot 5 à 600 geklommen. Deze mildheid wordt echter niet zeer gunstig opgenomen.

BELGIE.

BRUSSEL, 11 December.

Ten aanzien der intrekking van de gouden specie, zegt de minister van financiën: „ wij moeten drie zaken in aanmerking nemen: daling van de waarde van het goud — grootere productie daarvan — beperkten handel. En nu schijnt het Californisch goud nog niet in zoo groote hoeveelheid op de markten van het vaste land te zijn aangevoerd, dat het beduidenden invloed op den prijs kan uitoefenen! De intrekking der gouden munt is derhalve gebiedende noodzakelijkheid."

NEDERLAND.

STATEN GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Donderdag den 12den December.

De Eerste Kamer der Staten Generaal heeft heden hare werkzaamheden hervat. In deze zitting is besloten tot de toelating der nieuw benoemde leden in Gelderland, Groningen, Utrecht en Overijssel, de heeren *van Lidth de Jeude*, *Cremers*, *van Heeckeren van Wassenaer* en *Martens van Sevenhoven*, wanneer door hen de door de Grondwet gevorderde eeden zullen zijn afgelegd.

Onder de verschillende stukken welke zijn ingekomen behoort eene missive van den heer *J. L. W.* baron *de Geer van Jutfaas*, griffier der Kamer, houdende verzoek om (pensioenloos) ontslag uit die betrekking, welk stuk gesteld is in handen eener commissie, bestaande uit de heeren *Philipse*, *de Brauw* en *van Nispen van Pannerden*.

Tweede Kamer.

Zitting van Woensdag den 11den December.

In deze zitting is eene Koninklijke boodschap ingekomen, ten geleide van een ontwerp van wet, nopens de heffing van opcenten in Friesland.

De beraadslagingen over de begrootingswetten worden voortgezet.

De heer *Westerhoff* zal vele hoofdstukken moeten verwerpen, doch wil geenszins, door de verwerping der geheele begrooting, het Ministerie tot aftreding nopen. Hij houdt vol, dat er nog veel te bezuinigen overblijft en dat het Ministerie aan vele zijner toezeggingen niet heeft voldaan.

De heer *Baud* heeft in het breede nagegaan, 1) het financiëel karakter van het Ministerie, en 2), de houding van het Ministerie tegenover de Grondwet. Noch uit het eene, noch uit het andere oogpunt is hij voldaan over de voorstellen en de verklaringen van het Ministerie. Ook hij is echter in geenen deele het stelsel toegedaan van eene onvoorwaardelijke verwerping eener geheele begrooting.

De heer *Borret* zal de begrooting aannemen, doch spoort de Regering mede aan, om voortdurend zuinigheid te betrachten. Hij gelooft, dat 's Lands belang vordert de spoedige vaststelling der organieke wetten, de invoering van vereenvoudigingen en besparingen, en de verbetering van het belastingstelsel, hetgeen door eene aftreding van het Bewind slechts zou worden vertraagd.

De heer *de Lom de Berg* wenscht de Regering niet te bemoeijelijken, doch hij heeft zich ook te leur gesteld gezien. Hij zal, wat de hoofdstukken van uitgaven aangaat, zijne stem nader regelen; doch, wat de middelen betreft, daaraan kan hij zijne goedkeuring niet hechten, zoo lang daaronder voorkomen de accijnsen op de brandstoffen, het gemaal en het geslagt.

De heer *van Hall* heeft geantwoord op eenige bedenkingen, waartoe zijne eerst gehouden rede heeft aanleiding gegeven. Hij hoopt dat het Ministerie even rond en duidelijk zal spreken als gisteren de heer *van Zuylen*.

De heer *Gevers van Endegeest* weidt insgelijks uit over de in het vorig jaar gedane beloften, spreekt de in zijn oog overdrevene schildering van den nadeeligen toestand des Lands en van de te groote weelde in onze huishouding tegen; zal niet systematisch tegen de begrooting stemmen, maar aannemen wat hem goed, verwerpen wat hem afkeurenswaardig voorkomt, en hoopt dat de begrooting in haar geheel zal aangenomen worden, omdat het hem leed zou doen, en hij het ook in het belang des Lands en van een goed overleg met de Vertegenwoordiging onraadzaam zou achten, dat eenige der Ministers zouden aftreden.

De heer *van Hoëvell* heeft in eene zeer belangrijke rede vooreerst tegengesproken de argumenten van de bestrijders dezer begrooting of van het Ministerie; hij karakteriseert de nuances der Kamer en leidt daaruit af dat de vrienden van het Ministerie gaande weg vermeerderen. Zijne bedenkingen echter zijn tweeledig: 1), dat de rij der bezuinigingen zou zijn gesloten; 2), de noodzakelijkheid tot amortisatie van schuld.

De heer *Luyben* zal de begrooting in haar geheel niet verwerpen, maar een enkel hoofdstuk, naar gelang van te verkrijgen inlichtingen. Hij heeft met genoegen gezien de ruime en milde uitlegging, door de Regering aan de Grondwet gegeven met betrekking tot de vrije uitoefening der godsdienst.

De heer *van der Linden* doet opmerken dat, in al de veelvuldig gehouden redevoeringen, het grootste punt over het hoofd is gezien, dat eigenlijk hoofdzakelijk bij de behandeling der begrooting te pas komt: de beoordeeling namelijk van de algemeene strekking der politiek van het ministerie. Allerlei oogpunten van financiëlen aard zijn in het midden gebragt; dit alleen niet. Hij heeft voorts ontwikkeld de verschillende partijen, in de Kamer bestaande. Hij heeft die in drie afdeelingen geschetst: 1) de zoogenoemde ministeriële partij; 2) die van het behoud, ofschoon thans dien naam van zich afwerpende, en 3) de zich noemende anti-revolutionaire partij. Hij heeft in het breede de twee laatste partijen bestreden.

Morgen te 10 uur voortzetting.

Zitting van Donderdag den 12den December.

In de zitting van heden zijn de algemeene beraadslagingen over de begrootings wetten voor 1851 voortgezet.

Nadat nog onderscheidene leden het woord gevoerd hadden; heeft de minister van financiën in eene uitgebreide rede, in eenige onderdeelen over de begrooting zelve, en over de financiën van het land in het algemeen, gesproken. Hij heeft daarbij de overtuiging herhaald, dat het onmogelijk en ondoenlijk was, om na al hetgeen er reeds vroeger geschied is, nog groote bezuinigingen daar te stellen, behalve bij de regterlijke organisatie. Hij heeft aangetoond, dat er wel degelijk door het ministerie gedaan was, wat slechts mogelijk was, ter bezuiniging en vereenvoudiging, waarvan deze begrooting zelve de blijken draagt. Hij berekende een en ander wel op 6 tonnen gouds. Het ministerie zal op dien weg voortgaan.

Nopens de herziening van het belastingstelsel, hoopt hij later in de gelegenheid te zullen zijn te spreken, zoowel bij de behandeling van de wet op de middelen, als van de later voor te dragen wet tot herziening van het belastingstelsel.

De minister van koloniën heeft eenige punten behandeld. Wat aangaat het doen overgaan van de tinmijnen op Banka in handen van partikulieren, er is daartoe tot dusverre geen ernstig aanbod gedaan.

In het vorige jaar zijn reeds ettelijke tonnen gouds op de vrachten ingewonnen. Laatstelijk is de interest-rekening tusschen het departement van koloniën en de Nederlandsche Handel-Maatschappij afgeschaft, waardoor weder eene aanzienlijke besparing is verkregen. Er wordt nu over eene reductie van scheepvaartvrachten onderhandeld. Hij bestrijdt het denkbeeld, om het stelsel der assurantiën op te geven, waarvan hij slechts nadeel voorziet.

De minister van justitie, die thans het voorzitterschap van den ministerraad bekleedt, is in uitvoerige staatkundige beschouwingen getreden, waarin hij heeft doen uitkomen, hoe uiteenloopend de gevoelens zijn dergenen, die zich bij deze gelegenheid voor de begrooting hebben verklaard. Hij voorziet daarvan de aanneming der begrooting met eene groote meerderheid. Uit zijne redeneringen is gebleken, dat het ministerie zich hecht aan die partij, die het gelooft, dat die is van de meerderheid der natie, welke, in het belang van het vaderland, eene eerlijke en trouwe naleving verlangt van hetgeen in 1848 op eene wettige wijze is tot stand gebragt, noch voornoch achterwaarts. Dat is het heilige doel, het voorwerp van het streven van dat ministerie. Voorts heeft hij in het breede en meer bijzonder zich zelven verdedigd tegen het verwijt van de teleurstelling, die men heeft ondervonden, over de niet geheele uitvoering van het 5de add. art. der grondwet. Hij heeft gewezen op het daarstellen van die wetten, die den meesten spoed vereischten, op de werkzaamheid van het ministerie enz., en heeft zijn gevoelen volgehouden, dat de grondwet heeft vooronderesteld een tijdstip van twee volle jaren, zonder buitengewone omstandigheden. Noch het een, noch het ander heeft hier plaats gehad.

De minister van binnenlandsche zaken verzamelde de verschillende beschouwingen en redeneringen dezer driedaagsche discussie, voor zoo veel nog noodig na al het aangevoerde door zijne ambtgenooten, tot drie hoofdpunten, namelijk: 1) het gesprokene over de opvolging van dit ministerie aan het vorig gouvernement; 2) over de politieke strekking van het tegenwoordig bewind; en 3) over deszelfs tegenwoordige betrekking tot deze Kamer. De minister vat in die onderdeelen het hoofdzakelijke van hetgeen werd aangevoerd te zamen en verklaart omtrent de rigting van het kabinet, dat deze is de ontwikkeling van die vrijheden, die in de grondwet als beginsel zijn opgenomen, de meest vrije krachtsontwikkeling van het volk op het gebied van zedelijkheid en onderwijs te vereenigen met een krachtig en zuinig bestuur; beweging in de rigting der grondwet; voltooijing van de politische organisatie van het volk, — kortom, getrouwe en eerlijke uitvoering van de bezworene grondwet.

Daarna is de algemeene beraadslaging over de begrooting gesloten, en die over hoofdstuk I aan de orde gesteld, op morgen ochtend te 10 uur.

Zitting van Vrijdag den 13den December.

In de zitting der Tweede Kamer van heden is met de behandeling van de afzonderlijke hoofdstukken van de begrooting een begin gemaakt.

Hoofdstuk I (Huis des Konings) geeft tot geene discussie aanleiding, en wordt, bij hoofdelijke omvrage, met algemeene stemmen tot een bedrag van *f* 800,000 aangenomen.

Hoofdstuk II (Hooge Collegiën van Staat en het kabinet des Konings.)

1ste afd. De Staten Generaal. De huishoudelijke commissie stelt tusschen art. 6 en 7 een nieuw art. voor, van den volgenden inhoud: „Buitengewone en noodzakelijke herstellingen aan de vergaderzaal en aan de meubelen der Tweede Kamer *f* 7000."

De heer *Wintgens*, als lid van gemelde commissie, licht dat voorstel kortelijk toe. Er was vroeger een ander meer omvattend plan beraamd, doch de leden hebben bezwaar gevonden in de hooge kosten. De commissie heeft zich thans tot het volstrekt noodzakelijke bepaald.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* ondersteunt het voorstel, hetwelk zonder hoofdelijke stemming wordt goedgekeurd.

IIde afd. Van den Raad van State. Art. 6. Tractementen van den vice-president en van de leden *f* 69,000.

De heer *van Goltstein* stelt bij amendement voor, dit art. te brengen op *f* 40,000. Die bezuiniging kan alhier geschieden, zonder de dienst te belemmeren. Er zijn thans nog 7 leden, die een tractement genieten van *f* 35,000. De grondwet verlangt vereenvoudiging van den Raad van State. Bij de te verwachten reorganisatie van dat collegie, is het onnoodig de Regering in de gelegenheid te stellen weder tot aanvulling over te gaan. Dit zou bezwaren bij de reorganisatie opleveren, daar men alsdan onderscheidene leden op wachtgeld zou moeten stellen. Men vulle thans het collegie hoogstens met nog één lid aan en brenge de kosten van het artikel tot het door den spreker voorgesteld bedrag.

De heer *Jongstra* is er voor, te meer omdat hij is voor de afschaffing der instelling en de spoedige behandeling der organieke wetten over deze instelling welligt daartoe aanleiding kan geven.

De heer *Wichers* o. a. gelooft, dat het amendement veruitziende gevolgen heeft, omdat op die wijze de regten der Kroon worden overgebragt bij de Kamer. Immers op die wijze zou men bij de begrootingswetten alles kunnen veranderen, wat bij de wetten of daarmede gelijkstaande besluiten is vastgesteld.

De heer *Schooneveld* is mede *tegen* het amendement, omdat het strekt tot inkrimping van eene inrigting, waarvan hij het behoud allezins noodzakelijk beschouwt, vooral wanneer haar, gelijk hij verwacht, de administrative regtsmagt zal worden opgedragen.

De *minister van financiën* heeft zich, namens het Gouvernement, tegen het amendement verklaard, omdat de behoeften van de dienst in het volgend jaar zou kunnen noodzaken tot uitbreiding van het collegie.

De *minister van binnenl. zaken* heeft te kennen gegeven, dat niemand meer dan de Regering de behoefte gevoelt, om de bedoelde wet tot stand te brengen. Immers de ministers beslissen tegenwoordig de geschillen die zich bij de uitvoering van maatregelen voordoen. De Regering heeft er behoefte aan, dat dit aangelegen onderwerp naar vaste voorschriften bij *de wet* worde geregeld. De instelling van den raad van state kan daartoe dienstbaar worden gemaakt. Alleen door de menigvuldige werkzaamheden, is het onmogelijk te bepalen wanneer de wet deswege zal worden aangeboden.

Na nog eenige discussiën, wordt het amendement van den heer *v. Goltstein* in omvrage gebragt en *verworpen* met 33 tegen 31 stemmen.

5de Afd. *(Hooge Raad van Adel)* art. 19. De heer *van Lijnden* heeft uitgeweid over het fonds van den h. raad van adel en zich tegen het brengen der renten daarvan op de staatsbegrooting verzet, in verband met het honorifiek stellen van het lidmaatschap van dien raad.

De heer *Metman* heeft den vorigen redenaar bestreden. Ook de heeren *Mackay* en *van der Heijden* spreken nog over deze aangelegenheid. Na repliek van den minister van financiën is art. 19 (*tractementen*) *aangenomen* met 44 tegen 20 stemmen.

Bij de behandeling der afdeeling voor *wachtgelden*, heeft de heer *de Man* inlichtingen gevraagd omtrent het bij de wachtgelden aangenomen beginsel. Hij voerde daarbij aan, dat er personen zijn, die sedert 16 jaren wachtgeld trekken; en hij vreesde, dat dit zoo lang zou duren tot dat die personen aanspraak op pensioen bekwamen.

De *minister van financiën* heeft daarop de verzekering gegeven, dat de Regering het bepaalde voornemen heeft, om de op wachtgeld gestelde ambtenaren weder te plaatsen, zoodra daartoe de gelegenheid is, en daaraan de voorwaarde te verbinden, dat zij hun wachtgeld zullen verliezen, indien zij het opgedragen ambt niet aannemen.

Vervolgens is beraadslaagd over het amendement van den heer *Metman*, houdende, dat voor memorie eene uitgave op de begrooting zoude worden gebragt voor schadeloosstelling aan de leden der voormalige Eerste Kamer. — Na vrij langdurige discussie, is het met 45 tegen 19 stemmen *verworpen*.

Zitting van Zaturdag den 14den December.

In de zitting van heden is Hoofdstuk II der Begrooting (Hooge Collegien) *aangenomen* met 55 tegen 7 stemmen.

Aan de orde is daarna hoofdstuk III (departement van *buitenlandsche zaken*), en wel allereerst de algemeene beschouwingen.

De heer *Dirks* vestigt de aandacht der regering op een grootsch onderwerp, dat sedert 1848 op den achtergrond is gekomen, namelijk de *Noord-Oostzee spoorweg*, en voorspelt groote resultaten voor Nederland uit de ten uitvoerlegging van deze belangwekkende zaak, die ons in onmiddelijke aanraking met de Oostzeehavens zou stellen, en een gereeden afzet ook voor onze koloniale produkten bevorderen.

De heer *van Hoëvell* gaat na, welken invloed de opening van het groote China voor de algemeene wereldmarkt, op onze verhouding en betrekkingen met dat rijk heeft gehad. Daar de regering van oordeel is, dat zij nog niet moet overgaan tot de sluiting van een tractaat met China; zoo dringt spreker daarop nog nader aan.

De algemeene beraadslagingen over het hoofdstuk zijn gesloten en vervolgens is, na discussiën, een amendement van den heer *van der Heiden verworpen*, strekkende om de *f* 6000 tafelgeld van den minister van buitenlandsche zaken te doen vervallen (met 42 tegen 20 stemmen.)

Een amendement van den heer *Zijlker*, om de tractementen van het personeel der gezantschappen met *f* 60,000 te verminderen, wordt mede *verworpen* met 50 tegen 12 stemmen.

Te ruim 5 uur wordt de zitting gescheiden tot Maandag 10 uur.

Door onderscheidene leden zijn bereids amendementen op eenige hoofdstukken der begrooting voorgesteld; als: door den heer *Zijlker*, om art. 6 van hoofdstuk III te veranderen, en dit aldus te lezen: „Traktementen en bezoldigingen van het personeel der gezantschappen *f* 172,694.

Door den heer *Luyben*, om na art. 62, afdeeling VIII, van het Vde hoofdstuk te lezen: „subsidie aan het instituut voor doofstommen te St. Michiels-gestel *f* 2000."

Door den heer *Wintgens*, om het bedrag der premiën, tot aanmoediging der visscherij, voorgesteld ten beloope van *f* 157,[illegible] te verhoogen tot *f* 172,000.

'S GRAVENHAGE, 13 December.

Bij 's Konings besluit van den 10den dezer, is de staatsraad *F. van der Oudermeulen*, op zijn daartoe gedaan verzoek, met den 31sten dier maand, op de meest eervolle wijze ontslagen als President van de Nederlandsche Handelmaatschappij, onder dankzegging voor de wijze, waarop hij, gedurende een tijdvak van zeven jaren, die gewigtige betrekking heeft waargenomen.

Bij hetzelfde besluit is tot President van gezegde Maatschappij, met ingang van den 1sten Januarij 1851, benoemd, de heer *E P. de Monchy*, thans lid van de Provinciale Staten van Zuid-Holland.

— Door Zijne Majesteit den Koning is op voordragt van het departement van Koloniën magtiging verleend, om eene geldelijke tegemoetkoming te verstrekken aan de ingezetenen van het eiland St. Martin (Ned. gedeelte), ten einde daarmede de schade te herstellen door een' orkaan aan de zoutpan aldaar (het voornaamste middel van bestaan) toegebragt.

— Naar men verneemt, is door Z. M. den Koning goedgekeurd en het besluit geteekend betreffende de reorganisatie voor de militaire administratie, welke voortaan zal bestaan uit administrateurs, intendanten en kwartiermeesters, waarbij ook is bepaald, dat de intendanten geene epauletten meer zullen dragen, maar dat die door een borduursel op den kraag zullen worden vervangen. (*Amst. Ct.*)

— Naar men verneemt, is het ontwerp voor de reorganisatie van de artillerie, thans ter onderzoek in handen van Z. K. H. Prins *Frederik* gesteld. (*Amst. Ct.*)

— De heer baron *Nahuys*, lid der Algemeene Rekenkamer, zal, zoo men verneemt, binnen weinig tijd, in een publiek geschrift, dat algemeen verkrijgbaar zal worden gesteld, antwoorden op hetgeen door den heer van Bosse, als minister van financiën, in de zitting van de Tweede Kamer der Saten Generaal van den 4den dezer, is in het midden gebragt over het verslag van eerstgemelde, aangaande het geschil dat tusschen hen is ontstaan.

— De eerste trein op den Hollandschen spoorweg, van Rotterdam naar Amsterdam, is heden bij Sloterdijk uit het spoor geraakt, met dat gevolg, dat de reizigers de reis naar Amsterdam, een groot half uur gaans, te voet hebben moeten afleggen. De trein van Amsterdam van elf uur is daardoor eerst later kunnen vertrekken.

— Te Schiedam is den 10den dezer door rijkscommiesen een boodschapper van daar op Rotterdam bekeurd wegens ongeoorloofd brievenvervoer: hij had vier of vijf brieven ter bezorging bij zich.

— Men leest in de *Indiër:*

„Te Batavia meenden wél onderrigte personen te weten, dat het onlangs door de Indische regering naar het moederland gezonden ontwerp van wet omtrent het beleid der regering van Nederlandsch Indië, de blijken draagt dat de ontwerpers de behoeften van het oogenblik schijnen begrepen te hebben. Het moet in eenen zeer gematigden en liberalen geest zijn gesteld. Men hoopte dat de personen, die in Nederland op het tot stand brengen van die wet invloed zullen uitoefenen, den tegenwoordigen toestand van Indië mede goed zullen begrijpen, en de beginselen, die in het ontwerp zijn nedergelegd, niet zullen verminken"

— Uit de residentie Samarang luidden de berigten te Batavia, bij het vertrek der landmail van September, niet gunstig; zoo mede uit Bagelen. Nu, terwijl de oogst pas binnen was, begonnen zich weder de verschijnselen van gebrek te vertoonen. Ook in Tagal, Japara en Kadoe heerschte schaarschte. In het algemeen schijnt de bevolking der zoogenoemde tweede afdeeling (of van midden-Java) uitgeput. Er zijn geene middelen om het gestichte kwaad plotseling te herstellen; alleen door den tijd en milde bepalingen omtrent de kultures is dit mogelijk.

— Ten gevolge van het mislukken der chiroreiteelt in Polen, is de invoer van cichorei in Polen vrijgesteld tegen een invoerregt van 45 cents de 18 Nederl. ponden.

— Voor onderscheidene regementen, die gebrek aan vrijwilligers hebben, zijn tot dienstverrigting de met groot verlof zijnde plaatsvervangers in werkelijke dienst opgeroepen.

AMSTERDAM, 14 December.

Men verneemt, dat, bij besluit van de directie der Nederlandsche Handelmaatschappij, de retour-vrachten der voor haar op Oost-Indië varende schepen eene verlaging van *f* 20 hebben ondergaan, terwijl daarentegen de weleer ingestelde, voor de reederijen lastige bepalingen zijn vervallen, en de expertise voor het vervolg aan heeren assuradeurs is overgedragen.

— Gisteren hield de Maatschappij ter Bevordering van Landbouw en Landontginning eene algemeene vergadering in het *Wapen van Amsterdam* op het Rusland, onder het voorzitterschap van den heer staatsraad commissaris des Konings dezer provincie, als president van den raad van toezigt. In deze vergadering is het voorstel van commissarissen goedgekeurd, om het voor de uitbreiding der maatschappij noodige kapitaal te vinden door eene leening van *f* 200,000 tegen eene vaste rente van 4 pCt., eene premie van ½ pCt. en eene vaste aflossing.

— H. K. H. Prinses *Marianne der Nederlanden* bevindt zich, naar wij vernemen, in Sicilië, ter plaatste alwaar zij het vorige jaar reeds eenigen tijd heeft doorgebragt. (*Toekomst.*)

MIDDELBURG, 12 December.

Door de heeren *C. Vis*, *I. G. J. van den Bosch*, *W. D. de Jonge*, *K. Wagtho* en *G. A. Fokker*, is onder dagteekening van den 10den dezer eene circulaire verzonden, ter deelneming in de vennootschap tot oprigting van *Meekrapfabrijken in Zeeland.* Het kapitaal der vennootschap wordt gesteld op *f* 300,000, verdeeld in 300 aandeelen van slechts *f* 1000 ieder, waarvan 10 ten honderd te storten ten kantore van mr. *G. A. Fokker*, voornoemd, binnen 14 dagen, nadat voor *f* 200,000 zal zijn ingeteekend en alzoo de vennootschap kan gerekend worden te bestaan; de verdere stortingen in vier termijnen.

UTRECHT, 12 December.

De instructie in zake het boekje over de laatste prov. verkiezingen in het hoofdkiesdistrikt Amersfoort, is afgeloopen. De regtbank aldaar heeft, ingevolge 't rekwisitoir van den offic. van justitie, den heer *P. Gallenkamp Pels* naar 't kantongeregt en den boekhandelaar *Stramrood*, te Wijk, naar de arr. regtbank verwezen. — Uit de instructie is gebleken, dat genoemde hr. *Pels* exemplaren van 't geïncrimineerde libel ter verspreiding heeft gegeven aan de boekh. *Jacobs & Meijers* te Amersfoort; in een nader verhoor heeft hij als drukker opgegeven den hr. *Stramrood*, zonder echter den schrijver te noemen. — Deze laatste heeft verklaard, het libel te hebben gedrukt, omdat de hr. *P. G. Pels*, burgemeester te Wijk, het hem in geschrift had ter hand gesteld, en hij als pas benoemd stadsdrukker zijn' burgemeester geen volstrekt weigerend antwoord had durven geven. Alhoewel hij de verspreiding had geweigerd, was hij onbewust van de verpligting, dat de naam des drukkers op elk boek moest vermeld staan; hij had dit alleen gelaten, omdat zijne beginselen strijdig waren met die, in het libel uitgedrukt; den naam van den schrijver kon ook hij niet opgeven. (*Utr. Ct.*)

— Eergisteren had alhier plaats de algemeene vergadering van Nederl. Israëlietische schoolonderwijzers, waarin hoogstbelangrijke en gewigtige punten, het Israëlietische schoolwezen hier te lande betreffende, behandeld zijn, en waarvan, naar men verneemt, weldra een breedvoerig verslag het licht zal zien.

LEEUWARDEN, 12 December.

In de zitting der Prov. Staten van Friesland van heden, is behandeld geworden het rapport der commissie nopens de zaak der indijking en droogmaking van de Lauwerzee en de verbinding van de eilanden Ameland en Schiermonnikoog aan den vasten wal. Het advijs der commissie werd, met eene geringe wijziging, omhelsd, en diensvolgens besloten:

1) Het onderzoek omtrent de aandamming van het eiland Ameland aan de Friesche kust en bevordering van aanslibbing, overeenkomstig het besluit der vergadering van den 8sten Aug. 1849, bij voortduring aan Gedep. Staten dezer provincie aan te bevelen om daaromtrent aan de vergadering zoodanige voorstellen te doen, als noodzakelijk zullen worden geacht.

2) Gedep. Staten te magtigen, om, indien zij zulks

[illegible], in den volgenden zomer, de door den hoofd-ingenieur van den waterstaat in het 2de distrikt aan het slot van zijn rapport bedoelde peningen of waterpassingen dwars over het wad tusschen het eiland Ameland en de Friesche kust te doen, tot beter onderzoek der hoogte en ware ligging, ten einde meer naauwkeurige berekening omtrent de behoefte te kunnen maken.

3) Het voorstel tot verbetering van de watergemeenschap van Dokkumer Nieuwe Zijlen binnen door deze provincie met Harlingen en andere Friesche havens, vervat in het rapport van den hoofdingenieur, in advijs te houden tot dat door de vergadering tot de aandamming van het eiland Ameland aan de Friesche kust de toestemming zal zijn gegeven.

4) Eene commissie te benoemen, met den bepaalden last, om bijeen te verzamelen en in gereedheid te brengen alles wat dienen kan om der vergadering, zoodra zij geroepen wordt, de zaak der indijking van de Lauwerzee, in eenigerlei opzigt tot een punt van beraadslaging te maken, naauwkeurige kennis van zaken te verschaffen en in staat te stellen tot het spoedig nemen van een afdoend besluit

5) de koninklijke autorisatie te vragen, ten einde die commissie, ook na het sluiten der vergadering, hare werkzaamheden zal kunnen voortzetten; en

6) aan de Hooge Regering te verzoeken, ter zake de gevraagde concessie geen definitief besluit te nemen, dan nadat de Staten der belanghebbende gewesten in de gelegenheid zullen zijn gesteld, hun gevoelen deswege kenbaar te maken en de gronden op te geven, die naar hun oordeel daar *voor* of *tegen* pleiten.

— In Friesland is weder last gegeven tot het dooden van 12 runderen, makende met de laatst gedane opgaaf een totaal van 921 runderen.

ASSEN, 13 December.

Men verneemt, dat, volgens nader berigt van het Departement van Justitie, de vroegere opgave van de sterkte van het detachement hulp marechaussée, betwelk in deze provincie zal gestationeerd worden, abusief is geweest, en dat dit detachement slechts sterk zal zijn 1 wachtmeester, 6 korporaals en 16 manschappen. (*Dr. Ct.*)

COEVORDEN, 11 December.

Zoo als men ons van goederhand verzekert, zal ons garnizoen, na de reorganisatie van het leger, met eene kompagnie vermeerderd worden. Is dit waar, dan wordt de hoop verlevendigd, dat de vesting zal blijven bestaan, schoon onlangs door ons stedelijk bestuur moest worden geantwoord op welke voorwaarden hetzelve eenige lands gebouwen enz. wilde overnemen. Hierop zoude geantwoord zijn, dit niet anders te kunnen doen, dan alleen met vergoeding aan den lande van het onderhoud der gebouwen, welke den lande in de vesting zouden verblijven.

GRONINGEN, 15 December.

Naar wij van goederhand vernemen, hebben eenige heeren studenten, leden van twee alhier bestaande studentengenootschappen, het plan gevormd, om, gelijk reeds vroeger met het uitmuntendst gevolg geschied is, in het laatst van de maand Januarij e.k., een openlijk declamatorium te geven, met het nuttige doel om de opbrengst daarvan te doen strekken ten voordeele van het gesticht voor pleegzusters en toevlugtsoord voor zedelijk verwaarloosden. Op hun verzoek hebben zich ook reeds de heeren mr. A. Modderman, H. C. C. Dronrijp Uges, mr. W. E. Alberda van Ekenstein bereid verklaard, hen hierin te willen ondersteunen en van hunne medewerking daartoe verzekerd. De heeren studenten welke op zich genomen hebben bij die gelegenheid eene spreekbeurt te vervullen, zijn: A. E. Sichterman van de Brake, C. F. Th. van Maanen, M. J. Baart de la Faille en H. Blankstein.

— Den 14den dezer werd aan onze Hoogeschool bevorderd tot Doctor in de Regten, de heer J. P. L. E. E. Scheidius, van Arnhem, na het verdedigen van eenige *quaestiones juris inaugurales*.

— Heden zijn van hier vertrokken een wachtmeester met drie dragonders en een brigadier met een gelijk getalmanschappen, ten einde gedurende den nog overigen wintertijd in de buitengemeenten van het arrondissement Groningen als hulpmarechaussée dienst te doen.

— Gisteren morgen, omstreeks half vijf, had de schipper Pauwel M. Vellinga, komende van Garnwerd en voornemens om naar de Zoutkamp te varen, het ongeluk van boord te vallen en te verdrinken. Tot nu toe is het nog niet gelukt hem terug te vinden.

— In den nacht van Vrijdag op Zaturdag l.l, stortte bij zacht weder, de behuizing bewoond door J. Wubbels, nabij de Prinsenstraat, plotseling in. Het dak was door den zolder gevallen. De bewoners echter werden door eenige agenten van politie, nadat zij eerst het puin hadden opgeruimd, in goede welstand van het bed gehaald.

— Bij besluit van den 12den dezer heeft Zijne Majesteit goedgevonden, ter vervulling der vacatures, welke op ultimo December 1850 door gewone aftreding zullen ontstaan in de directie der maatschappij van landeigenaren en vastbeklemde meijers in de provincie Groningen, te benoemen tot leden van de directie, de heeren: mr. H. A. Spandaw, aftredend lid, en J. D. Jensema; — alsmede goed te keuren de door de directie der gemelde maatschappij gedane verkiezing van den heer L. G. A. graaf van Limburg Stirum, 's Konings commissaris in de provincie Groningen, tot directeur dier maatschappij.

— Bij besluit van den 10den dezer heeft Zijne Majesteit goedgevonden: 1) op het daartoe gedaan verzoek, de benoeming van den heer mr. G. N. Mulier, tot lid van de bij besluit van den 9den November j.l. benoemde speciale commissie voor een nader onderzoek naar de doelmatigheid en uitvoerbaarheid der indijking en droogmaking van de Lauwerzee, in te trekken; — 2) als lid in die commissie te benoemen den heer D. M. Mellema, lid der Provinciale Staten van de provincie Friesland.

— Men berigt ons uit *Ter Apel* van den 11den dezer.

„Maandag j.l. te 2 uur 's middags zijn alhier gearriveerd eenige manschappen van het 8ste regement depôt-bataljon, bestaande uit 14 soldaten, 2 korporaals en den geachten serjant Bolmeijer, onder wiens leiding de hier liggende manschappen ook vroeger zijn geweest ter bewaking van de leidijken."

— Men verzoekt ons, het volgende op te nemen:

„Holwierde, 13 December.

„Heden hadden wij de droevige ondervinding, hoe weinig de les van den grooten Petrus wordt betracht, zie 2 Petr. 1: 5, 6, 7; en hoe geringen prijs wordt gesteld op hare werking, zie vers 8.

„Bij het ter aarde bestellen van een kindje van den landbouwer E.... plaatste, naar gewoonte, een der diakonen van de Herv. Gem. alhier de bekken, om eene inzameling te doen ten behoeve van zijne verarmde natuurgenooten. Maar ziet wat er gebeurt! Wachtende op eene gave ter leniging der armoede, zoo nijpend dikwijls in dit jaarsaisoen, wenden de aanverwanten des overledene hunne aangezigten af van een voorwerp, haar als 't ware van hooger hand toegereikt, en drukken alzoo de voetstappen des onbarmhartigen priesters en des mededoogenloozen leviets, waarvan melding gemaakt wordt in de gelijkenis van den Samaritaan.

„Dit voorval staat misschien sedert de grondvestiging dezes dorps éénig en alleen in zijne geschiedenis, en God geve dat de gestadig toenemende verbroedering van onderscheidene sekten, ook bij dezulken moge worden aangekweekt."

— Naar men ons uit *Hoogeveen* berigt, worden jaarlijks aldaar zestienhonderd varkens geslagt, waarvan het gewigt steeds van een meer of minder gunstig verbouw van gerst, boekweit en aardappelen afhangt. Dit jaar die oogst niet voordeelig geweest zijnde, is de slagting vroeger dan gewoonlijk aangevangen; — gebrek aan voedsel voor dat vee noodzaakte menigeen daartoe. Het zwaarste varken dat in dit najaar alhier geslagt is, wordt geschat op 300 oude ponden.

— Het Oldenburgsche bad-eiland *Wangeroog* heeft door de laatste stormen buitengewoon geleden. Bij den vuurtoren stond het water twee voeten hoog, en men vreest, dat de grond er reeds uitgehold en eene scheuring op het eiland op handen is. — Daar het eiland vóór 120 jaren een' acht malen grooteren omvang had, dan thans, en het van dien tijd af bij voortduring kleiner werd, zoo kan men het geene lange toekomst meer voorspellen.

Men herinnert Fabrikanten en Handelaren, die de door hen gedebiteerd wordende goederen in vaatwerk afleveren, 1) aan art. 7 van het Koninklijk Besluit van den 18den December 1849 (*Staatsbl.* no. 63), luidende: „Na den 1sten Januarij 1851 zal al het ongeijkt overgebleven oud vaatwerk geen ijk mogen ondergaan noch langer als inhoudsmaat bij afleveringen gebruikt worden. — Alle overtredingen hier omtrent zullen worden gestraft overeenkomstig de bestaande wetten en verordeningen;" — 2) aan de bepaling van het Koninklijk Besluit van den 31sten December 1834, no. 95, houdende, „dat alle nieuwe vaten, voor inlands gefabriceerde vochten, moeten worden geijkt, eer in dezelve eenige aflevering bij de maat mag plaats hebben, en de overtredingen dezer bepaling zullen worden gestraft volgens de wet."

Het bedrag der premiën voor het dooden van schadelijk gedierte in de provincie Gelderland gedurende het jongste jaar uitbetaald, was *f* 1754.90, zijnde gedood: 156 moervossen, 140 rekelvossen, 188 jonge vossen, 687 valken, 821 wezels, 2355 bunsings, 2 arenden en 26 otters.

Als een voorbeeld van buitengewone groeikracht is te vermelden, dat in den tuin van G. van Driel, te Hees, dezer dagen, bij het omspitten van den grond, eene radijs werd gevonden, welke de ongemeene zwaarte had van 2 Ned. ponden en 3 oncen. Vele andere radijzen, op diezelfde plek gevonden, hadden de zwaarte van 4 tot 15 Ned. oncen.

De afdeeling Nijmegen der Geldersche maatschappij van landbouw heeft bekend gemaakt, dat op de door haar in 1849 uitgeschrevene prijsvragen: *a.* Een Landhuishoudelijk Leesboek, geene antwoorden zijn ontvangen; *b.* een Landhuishoudelijk Rekenboek, geschikt voor de lagere scholen ten platten lande, zijn ingekomen vier antwoorden, waarvan dat geteekend met de spreuk:

't Is voorwaer een kunstigh man,
Die het al wel maken kan. Cats.

ter bekrooning waardig gekeurd. Het naambriefje, bij dit bekroonde stuk behoorende, geopend zijnde, bleken daarvan de schrijvers te zijn de heeren Michiel Derk van Otterloo en Jan Hubertus Veenendaal, onderwijzers te Valburg en te Herveld.

Statistiek.

Het *Statistisch-Geneeskundig Jaarboek voor het Koningrijk der Nederlanden*, over 1850—1851, van dr. Ali Cohen, behelst ook mededeelingen nopens den staat der koepokinenting hier te lande gedurende 1848 en 1849, en besluit dezelve aldus:

„Als men de mededeelingen nagaat nopens den staat der koepokinenting hier te lande, zoo als wij die over de laatste jaren in dit Jaarboek uit de officiële stukken hebben doen kennen, dan zal men tot de overtuiging komen, dat die staat zeer treurig is, en dringend noodig voorziening behoeft." (*Nederl.*)

In de bij de Uitgevers dezer uitgegeven Redevoering van den heer Westerhoff, over de Begrootingswetten voor 1851, staat op pag. 2 waarschijnlijk belang, lees: waarachtig belang.

Berigten uit Noord-Amerika.

Onze berigten uit de Hollandsche kolonie *Sheboygan*, in *N. Amerika*, loopen tot den 15den der vorige maand. Wij ontleenen daaraan het volgende:

Uit de jongste *Fort des Moines Gazette* vernemen wij, dat onze landgenooten in *Pella* ook niet stil zitten, om hunne nederzetting eene betere communicatie met de zusterstaten te bezorgen en vreemdelingen aanleiding te geven om hunne woonplaats in die schoone vallei te maken.

Hiertoe rigten zij een artikel, door de heeren Rev. H. P. Scholte, A. E. Dudox Bousquet en H. van Dam geteekend, aan de inwoners der Des Moines Vallei tot het maken van een' planken weg van Keokuk naar Fort des Moines, en stellen een plan voor, om hunne vaste goederen te *mortgageren* en dus doende het noodige kapitaal bijeen te brengen, door hetzelve of in de Oostelijke Staten of in Nederland tegen 6 per cent te leenen, hetwelk in Pella zoowel als hier een zeer lage interest is. De gemiddelde waarde van al het land in de Des Moines Vallei bezeten, schatten genoemde heeren op twee dollars de acre; zoodat zij, indien 160,000 acres konden gemortgageerd worden, een kapitaal van 320,000 dollars hebben, misschien genoeg om hun ontworpen plan te verwezenlijken.

— Als eene bijzonderheid van de ondernemende bevolking dezer plaats verdient melding, dat de Methodisten pas eene zeer schoone kerk gebouwd en ingewijd hebben. Eene andere voor de Baptisten, niet minder fraai, zal weldra gereed zijn, terwijl de Presbyterianen hunne nieuwe kerk zullen inwijden omtrent het midden van November. Alzoo telt Sheboygan nu zes schoone kerkgebouwen, behalve drie verschillende plaatsen van godsdienstoefening voor de Duitschers.

— (De Landschenkings-Bill.) Men heeft berekend dat ongeveer 72,000 aanvragen bij het gouvernement zullen gedaan worden, om de in genoemde bill beloofde stukken lands te ontvangen. De bill zegt, dat elke overblijver of de weduwe of minderjarige kinderen van aangestelde of niet aangestelde officieren, muzikanten of inferieuren, hetzij vrijwilliger of van de militie, die in den oorlog van 1812 of in eenige der Indiaansche oorlogen sedert 1790 gediend hebben, en de aangestelde officieren die in den Mexikaanschen oorlog dienden, zullen geregtigd zijn voor 9 maanden dienst tot 160 acres; voor 4 maanden 80 acres; voor eene maand 40 acres. De aanvraag moet geschieden aan den secretaris van binnenl. zaken.

— Eene andere hangende brug zal over de Niagara-rivier te Lewiston gebouwd worden, omtrent 7 mijlen beneden den waterval. Zij moet honderd voet langer zijn dan die te Niagara en zal het grootste werk van dien aard in de wereld wezen.

— De onkosten van het Federal Gouvernement dit jaar, zullen twee dollars en vijftig cents bedragen voor elken man, vrouw en kind in de Ver. Staten, vrij of slaaf.

— Men berekent dat San Francisco aanstaande voorjaar eene bevolking van 80,000 zielen zal tellen.

— Iets nieuws onder de zon? Een neger is doctor in de wijsbegeerte geworden. Zonder twijfel de eerste neger doctor. [Dit is echter niet juist.]

— *New-York Sun:* — Dit uitmuntend nieuwsblad zegt, dat het dagelijks 55,000 copies drukt. De uitgevers hebben zich eene nieuwe pers aangeschaft, kostende 25,000 doll., met welke zij in een uur vijfentwintig duizend copies van de Sun afdrukken kunnen, of 410 in eene enkele minuut. De wekelijksche Sun, bevattende al de voornaamste berigten uit de oude en nieuwe wereld, benevens eene schoone verzameling van mengelingen, kost slechts 1 doll. per jaar.

— Onder 32,000 huisgezinnen in New-York, onlangs door de agenten der N. Y. Bijbel-Societeit bezocht, werden 5000 huisgezinnen gevonden die geen Bijbel hadden!

— Het volgende was eene der besluiten, aangenomen door de zwarten in Boston, gedurende de jongste opschudding in die stad: „Besloten dat God ons vrij wilde; de mensch wilde ons slaven. Wij willen als God wil; Gods wil geschiedde!"

— De ontvangsten in de V. S. schatkist van den 1sten Julij tot den 30sten Sept. dezes jaars waren 15.622.440 doll., en de uitgaven 5,489,054 doll.; batig slot 10,133,386 doll. — Die kist moet een goede bodem hebben!

— De groote tentoonstelling in 1851 te Londen te houden, trekt veler attentie tot zich in dit land, en in alle gedeelten der Unie bereiden handwerkslieden zich voor, om dezelve bij te wonen. Een Boston-speculant stelt voor, om passagiers te vervoeren, heen en weder, en van alles te voorzien, voor 60 dollars.

REDEVOERING

van den Heer **G. REINDERS**, *uitgesproken in de Zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van den 10den December* 1850, *bij gelegenheid van de algemeene beraadslagingen over de Begrootingswetten voor* 1851.

Wanneer ik deze begrooting vergelijk met de voorgaande, dan stelt noch het cijfer noch de strekking mij gerust, dat men werkelijk door vereenvoudigen wil bezuinigen, en de uitgaven productiver wil besteden. Het is waar, op enkele hoofdstukken heeft men iets bezuinigd, en ik wil ook gelooven dat men daarmede zal voortgaan; maar in mijn oog heeft men te weinig gedaan. Meer afdoende maatregelen toch zijn noodzakelijk geworden.

Onze inkomsten voor 1851 zijn geraamd, buiten de koloniale baten, doch met de bijdrage van Belgie, op *f* 56,289,939.14, en de uitgaven op *f* 69,808,778.65, alzoo een tekort van *f* 13,518,839.43.

Een tekort zoo aanzienlijk, dat ingeval hetzelve niet kan gedekt worden door koloniale bijdragen, het wel een staatsbankroet ten gevolge moet hebben. Deze afhankelijke toestand mag niet voortduren, hij mag niet bestendigd worden; maar hij vordert spaarzaamheid, hij vordert, zoowel van de Regering als van de Natie, opoffering, om het tekort zoo spoedig als immer mogelijk is, door eigene middelen aan te vullen en te bestrijden. Veel kan er tot stand gebragt worden, zoo de Regering en de Natie het eens zijn.

Het Nederlandsche volk zal geene offers weigeren tot vermindering van zijne staatsschuld, noch ter bevordering van nijverheid of tot aankweeking van kunsten, wetenschappen en opvoeding, maar het roept luide: schaf allen noodeloozen omslag in het beheer en in de uitgaven af, en zorg voor de toekomst!

Ik erken, dat dit Ministerie nog den tijd niet gehad heeft, noodig voor het ontwerpen van al de wetten die konden leiden en bijdragen om onze staatshuishouding op een' minder kostbaren en eenvoudiger voet in te rigten; maar ik meen, dat buiten deze wetten, de Regering nog veel had kunnen regelen, om onzen financiëlen toestand te verbeteren, zonder nadeel of wanorde in het administratief beheer te weeg te brengen. Men had bijv. de talrijke vestingen kunnen verminderen. Ofschoon derzelver vervallen toestand reeds den vijand onze geldelijke zwakheid aanschouwelijk maakt, verraden zij toch aan de andere zijde de spilzieke uitgaven van den Staat.

Het is bij de Regering geene onbekende zaak, dat de Staat onmagtig is om het Rijk te verdedigen: maar dat dit de burgers, zoo dat mogelijk is, zelven moeten doen. Waarom dan, vraagt men, in vrede zooveel kosten aan het departement van Oorlog besteed, welke ons uitputten, om niets te hebben zoodra de noodzakelijkheid bestaat om den geboortegrond te verdedigen?

Desgelijks is mijne aandacht gevallen op het aantal schepen bestemd voor de West-Indiën en voor de kruistogten. Zoo ik die zamenvat, en dat getal bodems dan vergelijk met de vloot, die onze Oost-Indische bezittingen moet beschermen, dan vermeen ik in het eerste getal van 20, bijkans niets dan weelde, en in het laatste getal van 23, welligt te weinig kracht te zien om onze belangen te ondersteunen en te bevorderen dáár, waar dit noodig is. — De schoone en rijke Oost-Indische koloniën vergoeden de kosten aan Marine besteed, en daar is eene krachtige vloot behoefte, daar verblindt derzelver luister de inlandsche bevolking, en hare magt beteugelt en vernietigt de zeerooverijen. — Geheel anders is de toestand ten aanzien der kleine West-Indische kolonie, die den Staat jaarlijks eenige tonnen gouds kost, en waar de vloot zeer geringe diensten kan verrigten om den Staat te bevoordeelen. Twee schepen was hier mogelijk al te veel, en men bestemt daarvoor 11 bodems. En wat betreft om 9 schepen voor kruistogten gereed te hebben, ik zie daarvan het nut niet in; een enkel scheepje in de Middellandsche zee of elders, konde wel eens te pas komen.

Veel valt er mijns inziens aan te merken opzigtelijk het aantal van 14 bodems, die binnengaats blijven; alsmede op het aantal dat op de hellingen staat, en waarvan de meeste het kapitaal verteren zonder immer dienst te doen. Er wordt welligt nog veel gedaan en besteed bij de marine, in navolging van ons voorgeslacht, ten gevolge van herinneringen aan voorgaande glorie en luister, die onze marine destijds te beurt viel: doch deze tijden zijn voorbij, en het is noodig geworden, onze inkomsten doelmatiger te besteden, dan aan armee en marine.

Wanneer ik de groote uitgaven bij de departementen van Oorlog en Marine zie, en dezelve vergelijk met onzen financiëlen toestand, en daarbij opneem de kostbare administratie van het departement van Buitenlandsche Zaken, benevens de hooge en weelderige bezoldiging van onze gezanten, dan moet ik onze staatshuishouding vergelijken met dien huisvader, die zijn krediet meende te bezwaren door zich rijk en overtollig te kleeden, zonder zich te bekommeren over het montant en de herkomst zijner inkomsten.

Immers de drie genoemde hoofdstukken kosten der schatkist jaarlijks *f* 16,322,352 en de Staat heeft maar een inkomen, na aftrek van de Oost-Indische baten en de rente van België, van *f* 55,619,939, waaruit bestreden moeten worden de interessen van den Staat, ad *f* 36,238,509, zoodat van dat inkomen maar rest *f* 3,059,088 beschikbaar en ter bestrijding van kosten van de overige takken van algemeen bestuur.

Het is mijns inziens alzoo zeer duidelijk en onbetwistbaar zeker, dat, wil men eenmaal het door mij aangehaalde tekort door eigen inkomsten dekken, men dat door groote bezuiniging op deze hoofdstukken moet verkrijgen.

Op andere hoofdstukken zie ik instellingen, die òf te hoog betaald zijn, òf gemist konden worden; doch het is hier de plaats niet om daarover te spreken. Zoo ik echter bij de beraadslagingen over ieder hoofdstuk daartoe lust gevoel, zal ik dezelve aanwijzen, of die door mijne afkeurende stem te kennen geven.

Alleen wil ik hier nog opmerken, dat de algeheele opheffing der beide departementen van Eeredienst mij zeer wenschelijk voorkomt; zoo ook de afschaffing van de collatie-regten; beide belemmeren meer of minder de vrijheid van godsdienst, bij de Grondwet aan ieder' ingezeten gewaarborgd.

Letternieuws.

Onder de groote letterkundige ondernemingen der laatste jaren, bekleedt gewis eene voorname plaats die der professoren N. C. Kist en H. J. Royaards, en wel door de voltooijing van het *Archief voor Kerkelijke Geschiedenis*, een werk, dat voor ieder predikant hooge waarde heeft en voor alle beoefenaren der Kerkelijke Geschiedenis eene allerbelangrijkste lectuur oplevert.

Gaarne nemen wij een gedeelte over van de aankondiging van dit werk, zoo als de *Amsterdamsche Courant* die gaf in haar nommer van den 16den November l.l.:

» De hoogleeraar N. C. Kist, H. J. Royaards en Th. Adr. Clarisse, vormden voor meer dan *twintig* jaren het plan tot de uitgave van een *Archief voor Kerkelijke Geschiedenis*, en in 1829 verscheen van dat belangrijk werk het eerste deel. — Prof. Clarisse beleefde die verschijning niet; de dood riep hem *vóór* dien tijd van zijne loopbaan af.

Een groot verlies voor de heeren Kist en Royaards, ten opzigte van een werk, dat zoo veel studie, moeite en tijd eischte, maar ook een prikkel, om hunne taak met dubbelen ijver af te werken. Zij deden dit en in 1849 schreven zij de voorrede voor het *twintigste* deel van hun werk. — De Firma Luchtmans te Leijden, die het Archief met zorg en opoffering uitgaf en die haren klassieken naam ook daarin handhaafde, was ter zelfder tijd hare ontbinding nabij, en van daar dat de heer J. C. van Kesteren alhier thans als eigenaar en uitgever van het Archief optreedt, en het tegen den zeer verminderden prijs van *zesendertig gulden* (een prijs echter slechts tot Januarij 1851 geldende, en dan verhoogd tot *vijftig* gulden) aanbiedt.

» Het spreekt van zelf, dat wij aangaande den rijken schat, in dit Archief te vinden, geen breedvoerig overzigt kunnen geven, tevens het werk is bij de godgeleerde wereld en bij het godsdienstig publiek ook te veel en te gunstig bekend, dan dat dit noodig zou zijn.

„ Naar het aantal *verhandelingen* en *mededeelingen*, beseft men ligt hoe vele Schrijvers tot de zamenstelling van dit *Archief* medewerkten, en wij noemen daarvan ook slechts de heeren Clarisse, Scheltema, Ackersdijck, Heringa, van Hengel, Dodt van Flensburg, des Amorie van der Hoeven, van Westreenen van Tiellandt, Geel, Hamaker, Janssen, Delprat, Vinke, Ab Utrecht Dresselhuis, Siegenbeek, Swalue, Holtius, Weijers, enz., enz.

„ De heer J. C. van Kesteren nam van de firma Luchtmans een kostbaar werk over, maar aan zijn ijver en ondernemings-geest is zoo iets wel toevertrouwd. Zijne poging, om al aanstonds, door eene zoo aanzienlijke prijsvermindering, het *Archief* te brengen waar het behoort, doch nog niet zijn mogt, in elke godgeleerde bibliotheek namelijk en tevens in handen van alle minnaren van *Kerkelijke Geschiedenis*, worde door eene goede uitkomst beloond!"

(*Ingezonden.*)

De eerste dag des jaars.

Onder al de dagen van het jaar heeft vooral de eerste iets eigenaardigs, iets indrukwekkends, iets plegtigs. Hij staat daar als een grenspaal aan den levensweg, als een handwijzer aan het vreemdelingspad, die voor- en achterwaarts wijst en waarbij de reiziger eens even stil houdt, om de rigting — tot heden genomen en vervolgens te nemen — eens te overdenken. Dat overdenken mag, voorwaar, een gewigtig werk genoemd worden, waarin men niemand mag verhinderen: want 't is volstrekt noodzakelijk, zoowel om zich te overtuigen, dat men tot zoo verre langs den regten of verkeerden weg reisde, als dat men verder de ware bestemming zal naderen.

Het doet ons daarom aan 't harte goed, dat ook in ons dierbaar Vaderland, in kerk en huisgezin, de nieuwjaarsdag godsdienstig gevierd wordt.

Maar vraagt men nu: is bij ons in stad en land alles, wat men in het openbaar, ja als vast gebruik, ziet plaats hebben, met die godsdienstige viering overeenstemmende? Dan antwoorden wij: neen, en noemen de *bedelarij* als eene der grootste afwijkingen.

't Is al zonderling, dat iets, op andere dagen, met het volste regt verboden en geweerd wordende — als de kanker der maatschappij, de bron der toenemende armoede — op den eersten dag des jaars onverhinderd mag geschieden.

Wel heeft men in enkele steden en dorpen, in enkele gemeenten dat kwaad op loffelijke wijze afgeschaft, en commissien benoemd, belast met het ontvangen en uitreiken der liefdegaven ter verkwikking der schamele volksklasse op dien dag; doch zulks behoort tot de uitzonderingen en, hoe goed het voorbeeld zij, *wanneer* zal het *algemeen* nagevolgd worden?

Het komt ons altijd voor, dat de wering van het kwaad, in dezen, van het bestuur moet uitgaan. Eene stipte handhaving der bepalingen op de bedelarij op den nieuwjaarsdag, vooraf gepubliceerd, zoude misschien reeds eene goede uitwerking hebben, waar men konde bijvoegen een verzoek aan de ingezetenen, om aan de rondloopers niet te geven. Wij willen echter de wijsheid der Regenten niet vooruitloopen en hebben alleen geschreven om de algemeene aandacht op dit belangrijk onderwerp te vestigen.

Correspondentie.

De Beoordeeling van de Representatie, in den schouwburg l.l. Zaturdag door den heer Rosenveldt c.s. gegeven, zal in ons volgend nommer worden opgenomen.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. van Bolhuis Hoitsema.